

gazeta

JASTKOWSKA

SAMORZĄDOWO
-SPOŁECZNA

GMINA JASTKÓW

UKAZUJE SIĘ OD 1990 R. • PL ISSN 1509-5657

Nr 1 (58)
marzec 2016

*Zielono nam w głowie i fiołki w niej kwitną,
Na klombach mych myśli sadzone za młodu,
Pod słońcem, co dało mi duszę błękitną
I które mi świeci bez trosk i zachodu.*

*Obnoszę po ludziach mój śmiech i bukiety
Rozdaję wokoło i jestem radosną
Wichurą zachwytu i szczęścia poety,
Co zamiast człowiekiem, powinien być wiosną.*

Kazimierz Wierzyński

*Spokojnych i pogodnych świąt wielkanocnych,
radosnych spotkań przy świątecznym stole
oraz wszelkiej pomyślności
w życiu osobistym i zawodowym*

Życzą:

Teresa Kot
J.Kot
Wójt Gminy Jastków

Marek Wiczerzak
M.Wiczerzak
*Przewodniczący
Rady Gminy Jastków*

Wielkanoc 2016

Z sesji Rady Gminy Jastków

Przełom roku był okresem intensywniej pracy radnych nad sprawozdaniami, finalizowaniem rozpoczętych zadań inwestycyjnych i podejmowania decyzji rzutujących na rok obecny.

28 grudnia 2015 roku Rada Gminy zebrała się, by uchwalić budżet gminy na 2016 rok. Prace nad projektem trwały przez kilka miesięcy. Po licznych zebraniach z kierownikami referatów, konsultacjach z radnymi, sołtysami oraz społecznością lokalną - wójt przedłożyła do procedowania uchwałę budżetową. Przyjęty większością głosów budżet zakłada dochody gminy w wysokości ponad 42 mln zł. Wydatki ustalono na poziomie niemal 48 mln zł, z czego ponad 12,8 mln zł zostało przeznaczonych na inwestycje. Przyjęta Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Jastków na lata 2015 – 2020 określa kierunki funkcjonowania i rozwoju gminy w najbliższych latach. Przyjęto też Wieloletnią Prognozę Finansową na lata 2016 – 2019. Wszystkie dokumenty poddane zostały licznym analizom, konsultacjom oraz merytorycznym dyskusjom.

W nowym roku Rada Gminy zebrała się na sesji w dniu 22 stycznia. W porządku dziennym posiedzenia znalazły się uchwały w sprawie planów pracy, porządkujących prace rady oraz komisji w ciągu roku. Powołane zostało Przedszkole Samorządowe, które rozpocznie funkcjonowanie od września 2016 r. Zajmie pomieszczenia będące w zarządzie gminy. W planach jest się budowa nowego, bardzo nowoczesnego centrum, w którym swoje siedziby znajdzie przedszkole gminne, biblioteka, żłobek, a także organizacje pozarządowe i społeczność lokalna. W bloku uchwał znalazły się także dokumenty dotyczące porozumień pomiędzy Gminą Jastków a Miastem Lublin. Została także udzielona pomoc finansowa Województwu Lubelskiemu na realizację inwestycji,

polegającej na budowie chodnika wzdłuż drogi wojewódzkiej Lublin – Nałęczów, w miejscowości Tomaszowice Kolonia.

26 lutego radni obradowali na XVIII sesji. Sprawozdania komendanta Komisariatu Policji w Niemcach, Mariusza Szadurskiego, oraz komendanta gminnego OSP, Kazimierza Smolaka przedstawiły informacje w sprawie oceny stanu bezpieczeństwa publicznego. W trakcie posiedzenia zatwierdzono statut Gminy Jastków oraz statuty Sołectw Gminy Jastków, określające zasady działania gminy oraz jej jednostek pomocniczych. Podjęto też uchwały dotyczące wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty. Zakładają one dwukrotny odbiór odpadów zmieszanych w miesiącach letnich, wnoszenie opłat za odbiór odpadów w przeliczeniu na osobę oraz możliwość zastosowania 25 proc. ulgi w opłatach dla rodzin posiadających Kartę Dużej Rodziny.

Podpisana została też zmiana uchwały z 2012 roku w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jastków w granicach administracyjnych gminy, mająca na celu usprawnienie procedury uzyskania zgody Ministerstwa Rolnictwa na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej. Podpisano też uchwały w sprawie ustalenia zasad korzystania ze świetlic wiejskich gminy Jastków; w sprawie odwołania darowizny; w sprawie sprzedaży nieruchomości położonej w miejscowości Panieńszczyzna w drodze przetargu; w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie gminy na 2016 rok”, a także uchwałę w sprawie dopuszczenia zapłaty podatków za pośrednictwem karty płatniczej.

MARCIN ABRAMEK

Odwiedź nas na nowej stronie internetowej

Mamy przyjemność ogłosić Państwu uruchomienie, z dniem 1 marca 2016 roku, nowej strony internetowej Gminy Jastków. Weszliśmy w etap wdrożeniowy, co oznacza, że nowa strona jest już dostępna, ale pod dodatkowym adresem, tj. <http://nowa.jastkow.pl/>. W niedługim czasie uruchomimy na niej formularz, który pozwoli zgłaszać sugestie co do funkcjonalności oraz potencjalne nieprawidłowości w jej działaniu. Do tego czasu prosimy kontaktować się z naszym informatykiem pod adresem email administrator@jastkow.pl w celu zgłaszania propozycji i błędów czy też przysyłania wrażeń (pozytywnych i negatywnych). Mamy nadzieję, że nowa strona pozwoli na łatwiejszy dostęp do poszukiwanych informacji, a design uprzyjemni czas spędzony na przeglądaniu jej zawartości. Zapraszamy również do subskrypcji naszych profili na Facebooku, Twitterze oraz Instagramie.

KONRAD MAKOWSKI

gazeta
JASTKOWSKA
SAMORZĄDOWO-SPOŁECZNA

REDAGUJE ZESPÓŁ:

Ewa Dziadosz

(dziadosz.ewa@gmail.com),

Helena Skomorowska

(hskomorowska@gmail.com),

Anna Wójcik,

Marcin Abramek,

Kamil Ziółkowski

www.jastkow.pl; gazeta@jastkow.pl

Szanowni Państwo,

Tak niedawno ukazał się świąteczny numer kwartalnika, a tymczasem już kawał nowego roku za nami. Żyjemy w czasach wielkiego przyspieszenia, które nie omija również naszej wspólnoty samorządowej. Miniony rok wniósł wiele zmian w życie naszej gminnej społeczności. Dla mnie upłynął pierwszy rok kadencji na stanowisku wójta. Był to rok wyjątkowej pracy mojej, ale także rady gminy i pracowników urzędu. Obok zmian organizacyjnych i kadrowych w samym urzędzie zmiany zachodziły również w naszym otoczeniu. Mimo trudności udało się zrealizować wiele zadań inwestycyjnych. Piszemy o tym w niniejszym numerze kwartalnika.

W nowy rok nasza gmina weszła z uchwalonym przez radnych 28 grudnia 2015 r. budżetem, który po stronie dochodów wynosi ponad 42 mln zł a po stronie wydatków zamyka się kwotą ok. 47,7 mln zł. W tym miejscu pragnę podziękować radnym za merytoryczną debatę budżetową i uchwalenie tak ważnego dla gminy dokumentu.

Budżet na 2016 rok zakłada bardzo ambitny plan w zakresie realizacji inwestycji. Na ten cel planuje się wydać ponad 12,8 mln zł. Co stanowi ponad 25 proc. ogółu wydatków. Najważniejsze zadania dotyczą inwestycji drogowych w zakresie modernizacji i przebudowy oraz budowy chodników i oświetlenia, jako niezbędnych elementów poprawy bezpieczeństwa pieszych. W dalszym ciągu budowane będą sieci kanalizacyjne, ale też zaplanowane zostało duże zadanie w zakresie modernizacji ujęć wody i niektórych sieci wraz z wdrożeniem monitoringu. Podjęte zostaną prace związane z rewitalizacją zespołu pałacowo-parkowego w Jastkowie. Planuje się budowę nowych obiektów w Panieńszczyźnie, Miłocinie i Marysinie.

W tym roku zostały zakupione na potrzeby gminy dwa pojazdy – bus na 17 miejsc i samochód osobowy typu minivan. Złotliwi twierdzą, że urząd wyposaża się w luksusy, a ja twierdzę, że w dzisiejszych czasach samochód to narzędzie sprawnego funkcjonowania i że dłużej już nie stać nas na utrzymywanie złomu. Planuje się również zakup urządzeń typu rękab do ciągnika, kosiarka oraz koparka, która pozwoli na wykonywanie prac na sieciach wodnych i kanalizacyjnych. Wszelkie szczegóły związane z budżetem gminy znajdziecie Państwo w dokumencie opublikowanym na stronie internetowej gminy.

Sukcesywne zmiany zachodzą również w gospodarowaniu mieniem gminy. W porozumieniu z mieszkańcami, właścicielami działek, regulujemy stany prawne dróg oraz budynków komunalnych. Po wielu latach udało się ostatecznie nabyć na rzecz gminy nieruchomość wraz z remizą strażacką w Ożarowie oraz uregulować stan niektórych dróg czy działek zajętych na przepompownie.

Na ostatnim posiedzeniu 26 lutego br. rada przychyliła się do mojego wniosku w sprawie wyrażenia zgody na odwołanie darowizny, której gmina dokonała w roku 1998 na rzecz Fundacji Szkoła Przyszłości na cel związany z budową

Liceum Społeczno-Integracyjnego w Dąbrowicy. Cel ten nie został zrealizowany i działka powinna wrócić na własność gminy, aby mogła zostać zagospodarowana na potrzeby mieszkańców. Pod koniec stycznia br. odstąpiłam od umowy zawartej z Fundacją Pomocy Samarytańskiej w Sieprawicach, wyznaczając termin na opuszczenie budynku. Powodem decyzji jest długotrwałe nierealizowanie celu, jaki był zapisany w umowie. Nie udało się jak do tej pory sprzedać zespołu pałacowo-parkowego w Tomaszowicach, który popada w coraz większą ruinę. W roku bieżącym planuję dalsze porządkowanie spraw związanych z gospodarowaniem mieniem gminnym.

Z innych ważnych spraw należy wspomnieć zmianę podmiotu zapewniającego podstawową opiekę zdrowotną dla naszych mieszkańców, w przychodni w Panieńszczyźnie. W budynku trwają prace remontowe dostosowujące pomieszczenia do potrzeb planowanego rozszerzenia działalności. Osobiście bardzo cieszę się, że większość pracowników ośrodka pozostało na stanowiskach pracy i mogą w dalszym ciągu służyć naszym mieszkańcom.

Spore zmiany organizacyjne zaszły również w urzędzie gminy i gminnych jednostkach z uwagi na zmianę banku obsługującego budżet gminy. Obok bardzo istotnych oszczędności finansowych sukcesywnie są wprowadzane nowoczesne rozwiązania dla pracowników jak i naszych klientów.

Bardzo ważne przedsięwzięcie to utworzenie przedszkola samorządowego, które rozpocznie funkcjonowanie z dniem 1 września br. W przedszkolu przewidziano 40 miejsc dla przedszkolaków. Zostanie ono, do czasu wybudowania nowego obiektu, zlokalizowane w pomieszczeniach, w których ostatnio funkcjonowało przedszkole niepubliczne. Umowa najmu pomieszczeń kończy się 30 czerwca br.

Niemalą kłopotów przysparza nam firma,

która od stycznia br. wygrała przetarg na odbiór odpadów. Zła jakość wykonywania usługi zmusiła nas do naliczenia kary umownej oraz zagrożenia zerwaniem umowy. Za zaistniałą sytuację i kłopoty związane z odbiorem odpadów serdecznie naszych mieszkańców przepraszam. Aktualnie czynione są przygotowania związane z porządkowaniem gospodarki odpadami. Na ostatniej sesji podjęte zostały zmiany w regulaminie dotyczącego przede wszystkim wprowadzenia czytelnego systemu wnoszenia opłat za odbiór odpadów. Dotychczasowy system placenia od tzw. gospodarstwa domowego okazał się dalece niesprawdliwy i stał się przyczyną składania wielu nieprawdziwych deklaracji. Szacuje się że ok. 400 osób nie wноси opłat za odpady, a do tego zaległości w płatnościach przekroczyły 140 tys. zł. To stało się powodem wprowadzenia czytelnego systemu wnoszenia opłat, co pozwoli na lepszą kontrolę całości. Opłaty będą wnoszone w przeliczeniu na osobę, z możliwością skorzystania z 25% ulgi przez rodziny posiadające kartę dużej rodziny. Po burzliwej dyskusji w komisjach i na posiedzeniu rady przyjęta została uchwała o wprowadzeniu dwukrotnego odbioru odpadów zmieszanych w miesiącach letnich, kiedy długotrwałe zaleganie odpadów w wysokich temperaturach powoduje spore dolegliwości. Dyskusja przebiegała pomiędzy zwolennikami i przeciwnikami zmian, jednak nowe zasady zostały wprowadzone w wyniku licznych postulatów naszych mieszkańców. Uważam, że nowy system wnoszenia opłat będzie zapobiegał przerzucaniu kosztów za odbiór odpadów na tych, którzy uczciwie i regularnie płacą. Opłata w tym systemie za odpady segregowane będzie wynosiła 8 zł. od osoby na miesiąc. Przygotowywany jest również nowy przetarg na okres trzech lat, który mam nadzieję pozwoli wybrać firmę, która zapewni dobrą jakość świadczenia tej usługi.

Podobnie jak w innych gminach, również w naszej, trwają przygotowania do realizacji projektu w zakresie instalacji nowoczesnych źródeł energii. Zainteresowanie jest tak duże, że mamy obawy, czy wystarczy środków unijnych na dofinansowanie. Dobrze, że udało się przygotować niezbędne dokumenty, które będą wymagane przy tego typu projekcie. Mam na myśli strategię rozwoju gminy oraz plan gospodarki niskoemisyjnej. Trwają również konsultacje gminnego planu rewitalizacji.

Gmina, a szczególnie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, przygotowuje się do realizacji programu Rodzina 500+. W początkowym okresie wnioski będą przyjmowane w siedzibie OGOPS-u oraz w szkołach w naszej gminie. Harmonogram i wszystkie niezbędne szczegóły znajdują się na stronie internetowej urzędu.

Jak widać nowy rok rozpoczął się bardzo intensywnie i mimo miesięcy zimowych trwają przygotowania do nowych inwestycji. Liczę bardzo na to, że wraz z pracownikami urzędu oraz przy pomocy radnych i sołtysów uda nam się zrealizować te ambitne założenia.

TERESA KOT

WYWIAD Z SOŁTYSKĄ WSI WYSOKIE, ULEŚLAWĄ LÜBEK

- Jak to się stało, że mieszkanka Lublina została sołtyską wsi?

- Zostałam wybrana w demokratycznym głosowaniu.

- To oczywiste, ale może powie pani czytelnikom coś więcej?

- Tak naprawdę moja działalność społeczna zaczęła się dość dawno temu, kiedy córka była jeszcze w przedszkolu. Jako dziecko alergiczne nie mogła jeść wszystkiego, np. „zakazana” była czekolada, tymczasem w paczce mikołajowej znalazły się prawie same czekoladki. Trzyletnia wówczas córka zapytała „mamusiu, to Mikołaj nie wie, że ja nie mogę jeść czekolady?”. Zrobiło mi się tak przykro, że postanowiłam następnym razem wziąć sprawy w swoje ręce. Nigdy nie mogłam zrozumieć, dlaczego ludzie tylko narzekają, zamiast zrobić coś, co zmieni nieakceptowaną rzeczywistość. Przecież to od nas zależy jak wygląda nasze życie. Dla mnie to akurat oczywiste i pewnie dlatego od tamtej pory robiłam wiele różnych rzeczy, pracowałam społecznie, angażowałam się w rozwiązywanie różnych problemów, organizowałam rzeczy ważne, ale i błahe.

Jeśli chodzi o Wysokie, to jakiś czas temu kupiliśmy tam ziemię – kawałek pola, głównie dla widoków. Z czasem wybudowaliśmy dom, ciągle myślimy o przeprowadzce, ale jak dotąd tak się składa, że sprawy rodzinne zatrzymują nas w mieście. Bywamy tam jednak na tyle często, że poznaliśmy sąsiadów. Przed ostatnimi wyborami samorządowymi zorientowałam się, że mieszkańcy chcieliby, aby na nowo, ich, a właściwie nasza miejscowość ożyła. Mieli też przekonanie, że samorząd gminny zapominał o niewielkiej wiosce na obrzeżach gminy... Zaczęłam z nimi rozmawiać, ktoś mnie namówił na kandydowanie do

Nowa na wsi

Rady Gminy, chodziłam od domu do domu i dowadywałam się jak wygląda ich życie, plany, marzenia, jakie mają przekonania i co chcieliby zmienić. Do rady nie weszłam, ale, ku mojemu zaskoczeniu mieszkańcy uznali, że będę dobrym sołtyssem.

- Na czym polega pani praca jako sołtysa?

- No cóż, robię oczywiście to wszystko, co ustawowo wiąże się z funkcją, czyli *reprezentuję sołectwo, zwołuję zebrania, realizuję uchwały rady gminy, dokonuję poboru podatku*, choć przyznam, że to ostatnie raczej mnie zaskoczyło i nie należy do przyjemnych obowiązków. Ale zdaję sobie sprawę, że dzięki podatkom gmina może funkcjonować. Wysokie nie jest jednak zbyt rozległe, więc radzę sobie i z tym obowiązkiem. Przede wszystkim jednak staram się zrobić coś

dla mieszkańców, czy raczej spowodować, żeby sami zrobili coś dla siebie. Jako kobieta zaczęłam od aktywizowania kobiet, od Koła Gospodyń Wiejskich. Żeby się spotykać trzeba mieć gdzie, dlatego zwróciłam uwagę na budynek świetlicy, wspólny dla wsi Sługocin i Wysokie. Powoli go remontujemy, głównie za pieniądze z funduszy sołeckich obu miejscowości. Jest wystarczająco duży i odpowiedni do różnych aktywności, ale zbyt długo stał opuszczony i trzeba o wiele więcej niż fundusze sołeckie, żeby zakończyć remont. Okazało się jednak, że możemy liczyć na wsparcie gminy i wierzę, że kiedyś osiągniemy sukces. Zrealizowaliśmy już kilka akcji, mieliśmy dwa małe projekty z GOKiS-u, w które bardzo zaangażowała się młodzież. Okazuje się, że młodzi mieszkańcy mają bardzo du-

żo energii i bardzo chętnie robią coś na rzecz swojej okolicy. Były imprezy sportowe i mini konferencja historyczna. KGW Wysokie - Sługocin po raz pierwszy uczestniczyło w festynie firlejowskim. Po dwudziestu latach przerwy znów na dożynkach gminnych wystawiliśmy wieniec dożynkowy. Odbył się pierwszy „Dzień Sąsiada”, wiejska Wigilia. Zorganizowałam 2 małe kursy kulinarne i kilka zajęć z rękodzieła, 5 pań uczestniczyło w festynie zorganizowanym w sercu Lubelszczyzny – Krzczonowie. Teraz przygotowujemy się do corocznego festiwalu wielkanocnego, organizowanego przez Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Dąbrowicy. Po raz pierwszy koło przygotowuje przedstawienie, które, mam nadzieję, rozbudzi aktorskie zdolności pań. Nie wiem jeszcze, co z tego wyjdzie, bo wcale nie

jest łatwo wystąpić na scenie, ale wierzę, że się uda. Kiedy dowiedziałam się, że w Józefowie nad Wisłą odbywa się Forum Kobiet Aktywnych, podjęłam działania, by przedstawicielki naszej gminy mogły tam pojechać. I udało się, uczestniczyłyśmy w wydarzeniach tego wyjątkowego festynu. Takie wyjazdy są bardzo cenne, bo panie mają okazję zobaczyć aktywność podobnych grup z innych miejscowości, coś podpatrzyć, czegoś się nauczyć.

A wracając do obowiązków sołtysa to uczestniczę w spotkaniach sołtysów organizowanych przez urząd gminy i staram się być zawsze tam, gdzie mówi się o moim sołectwie.

- Chciałabym zapytać o pani imię i nazwisko. Uleśława Lübek brzmi dość egzotycznie...

- Rzeczywiście. To jak i dlaczego tak się nazywam in-

Według Wikipedii **słowo sołtys** pochodzi z języka niemieckiego. Pierwotnie oznaczało sędziego (tego, który wskazuje winnego), a w formie zlatynizowanej przedstawiciela lokalnej społeczności wiejskiej. Rola sołtysów ma początek w średniowieczu, ale od tamtej pory uległa poważnym zmianom. W wiekach średnich sołtys z woli feudalnego pana stał na czele wsi lokowanej na prawie niemieckim. Mógł nim być szlachcic, mieszczanin lub chłop. Miał prawo zbierania czynszu, przewodniczenia ławie wiejskiej i partycypowania w dochodach feudała, prawo posiadania jatek, młyna itp. oraz obowiązek konnej służby wojskowej. Znaczenie społeczne i ekonomiczne sołtysów było mocne. Zdarzało się, że oni sami lub ich dzieci przenosili się do stanu rycerskiego, a czasem pozycją przewyższali nie tylko drobne rycerstwo, ale i średnią szlachtę. Z tego powodu szlachta wymogła na Jagielle Statut warcki (1423), na mocy którego szlachcice mogli wykupywać sołectwa. Potem, między XV a XVII wiekiem, sołtysi stali się nadzorcami pańszczyźnianymi i

pomocnikami właścicieli wsi. W Polsce rozbiorowej i w okresie międzywojennym sołtys stał na czele najniższej jednostki podziału administracyjnego – gromady, w latach 1954–1972 był pośrednikiem między mieszkańcami wsi a gromadzką (potem gminną) radą narodową oraz naczelnikiem gminy. Od 1990 r. sołtys w Polsce jest organem wykonawczym jednostki pomocniczej gminy - sołectwa. Wybiera go zebranie wiejskie, a rada sołecka wspiera działalność. Sołtysi korzystają z ochrony prawnej przysługującej funkcjonariuszom publicznym. Szczegółowe regulacje uprawnień sołtysa zawiera uchwalany przez radę gminy statut sołectwa, ustanawianego przeważnie na obszarze wiejskim, choć można je też powoływać w miastach. Według danych z 2010 r. w Polsce było ponad 40 tys. sołtysów, z których 30,7% stanowiły kobiety. W gminie Jastków jest 25 sołectw, a w 9 z nich wybrano kobiety. „Gazeta Jastkowska” prezentowała sylwetki sołtysów w nr 1/2015, a ich nazwiska i adresy można znaleźć na gminnej stronie internetowej.

to przecież jeszcze jest wiele takich osób, które od lat pełnią funkcję sołtysa. Spotykam się z nimi w różnych okolicznościach i widzę jak się angażują, widzę, że nie liczą czasu poświęcanego tej działalności. Niektóre sołectwa są bardzo rozległe i chociażby rozniesienie nakazów podatkowych zajmuje wiele godzin. Jest całkiem sporo sołtysów w naszej gminie, którzy bardziej niż ja zasługują na podobne wyróżnienie. Są to ludzie, z których biorę przykład, by być dobrym sołtyssem. Mam nadzieję, że moja działalność przyniesie w moim sołectwie zmiany i będzie się w nim lepiej żyło. Chciałam też powiedzieć, że mieszkańcy sołectwa Wysokie są wyjątkowi i to wszystko co wydarzyło się w naszej wsi przez czas od kiedy zostałam sołtyssem dzieje się tylko z moim niewielkim wsparciem, a z ogromnym zaangażowaniem większości. Mam nadzieję, że ta moja działalność przyniesie w sołectwie jeszcze większe zmiany i będzie się w nim lepiej żyło.

- No właśnie. Proszę powiedzieć jeszcze o planach, może o marzeniach.

- Ostatnio dowiedziałam się, że mieszkańcy Wysokiego marzą o chodniku. Chcielibyśmy, żeby przez naszą wieś przejeżdżał autobus i zatrzymywał się we wsi przy nowych przystankach, które już są gotowe. To są na razie marzenia, ale wierzę, że kiedyś się spełnią i może nawet przyłożył do tego rękę, bo, jak już powiedziałam na początku, nie potrafię stać obojętnie. Kto, jeśli nie my sami ma załatwiać nasze sprawy? A co do planów, to na pewno chcielibyśmy doprowadzić do końca remont świetlicy i kontynuować dotychczasowe działania, robić razem coś, co jest dla nas dobre, co daje satysfakcję, daje większe możliwości, albo po prostu niesie ze sobą poczucie sensowności i pożytecznie spędzono czasu.

ROZMAWIAŁA

HELENA SKOMOROWSKA

POWOŁANIA W PARAFII JASTKÓW

Siostra Ismena - Ewa Beata Żak (Pasjonistka)

Siostra Ismena urodziła się 15 kwietnia 1965 r. w Lublinie, jako pierwsze dziecko w małżeństwie Marty z d. Grabowskiej i Kazimierza Żaka, mieszkających w Piotrowinie, na terenie Parafii Jastków. Na chrzcie św., sprawowanym przez miejscowego ks. proboszcza Ludwika Koziejowskiego w dniu 9 maja 1965 r., nadano dziecku imię Ewa Beata. Szczęśliwi rodzice przekazali życie jeszcze trójce dzieci: Jolancie Monice, Barbarze Marii i Grzegorzowi Józefowi. W roku 1980, po ukończeniu szkoły podstawowej w Jastkowie, Ewa podjęła dalszą naukę w Liceum Ogólnokształcącym im. Stanisława Staszica w Lublinie, gdzie w 1984 roku otrzymała świadectwo maturalne.

Realizując łaskę powołania, 9 czerwca 1984 r., w wigilię uroczystości Zesłania Ducha Świętego, Ewa zgłosiła się do Zgromadzenia Sióstr Męki Pana Naszego Jezusa Chrystusa (tzw. Sióstr Pasjonistek) w Płocku. Po roku próby rozpoczął się dla Ewy czas formacji zakonnej w dwuletnim nowicjacie, ale już pod nowym imieniem zakonnym: Siostra Ismena. W drugim roku nowicjatu przeniesiono Siostrę Ismenę z Płocka do Warszawy,

aby mogła podjąć naukę w Studium Muzyczno – Liturgicznym (1986 – 1990). Uwieńczeniem pierwszego etapu formacji zakonnej było złożenie ślubów zakonnych 11 sierpnia 1987 r. W 1990 r. Siostra Ismena wróciła do

Płocka, gdzie została skierowana do pracy w Kurii Biskupiej, a jednocześnie studiowała teologię i katechetykę na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. Po pięciu latach ślubów czasowych przyszedł ten dzień upragniony i oczekiwany, kiedy 11 sierpnia 1992 r. Siostra Ismena związała się z Bogiem i Zgromadzeniem ślubami wieczystymi. Dając wyraz swej wdzięczności wobec Boga, napisała na obrazku wydrukowanym z okazji ślubów wieczystych: „Błogosław, duszo moja, Pana, i nie zapominaj o wszystkich Jego dobrodziejstwach!” Korzystając ze zdobytej wiedzy, Siostra Ismena pracowała jako katechetka i organistka w Płocku i w Warszawie. W latach 2000 – 2008 przebywała na Białorusi. Po powrocie do ojczyzny pracuje nadal, jako katechetka i organistka, wszędzie tam, gdzie jest posłana (Warszawa, Płock, Pułtusk). Po 25 latach życia w zakonie, w sierpniu 2012 r. Siostra Ismena cieszyła się przeżywaniem Srebrnego Jubileuszu. Otoczmy Siostrę Ismenę – Ewę Beatę Żak, naszą rodaczkę, gorącą modlitwą, aby służąc Bogu i ludziom, mogła doczekać i cieszyć się złotym jubileuszem.

Ks. JAN ŻUKOWSKI

Wielkanoc

Do największego święta roku, jakim jest Wielkanoc, przygotowujemy się przez czterdziestodniową pokutę. Okres ten nazywamy Wielkim Postem. Rozpoczyna się on w Środę Popielcową, kiedy to w kościołach ma miejsce obrzęd posypania głów popiołem, a kończy się przed mszą Wieczery Pańskiej w Wielki Czwartek.

W okresie tym dominuje w liturgii kolor fioletowy, będący znakiem pokuty. Okres Wielkiego Postu ma sześć niedziel. VI niedziela, którą rozpoczynamy Wielki Tydzień, nazywa się Niedziela Męki Pańskiej, a w tradycji Niedziela Palmowa. W tym dniu ma miejsce obrzęd błogosławienia gałązek palmowych, które są również wyrazem wspaniałej działalności artystycznej wiernych.

Liturgia okresu Wielkiego Postu posiada trzy wiodące tematy: chrzest, pokuta i Męka Pańska. Pomocą w dobrym przeżyciu tych tematów są typowe nabożeństwa pasyjne: Droga Krzyżowa i Gorzkie Żale. Obchód Śmierci i Zmartwychwstania Chrystusa Pana trwa trzy dni. Rozpoczyna się w Wielki Czwartek wieczorem a kończy się wieczorem w niedzielę. Zatem wielkanocne Triduum jest szczytem i ośrodkiem całego roku kościelnego. Należy zatem przypomnieć, że nie są to dni przygotowania do Wielkanocy, ale jest to już obchód Paschy Chrystusa, przez udział w Jego Męce, Śmierci i Zmartwychwstaniu.

Ks. ANDRZEJ SZULEJ, PROBOSZCZ PARAFII
BL. KAROLINY KÓZKÓWNY W SNOPOKOWIE.

Jubileusz święcen kapłańskich

W tym roku wiosenne miesiące kwiecień i maj będą obfitować w okrągłe rocznice święcen kapłańskich księży pracujących w parafiach naszej gminy. Swoją jubileusz 55. rocznicy święcen kapłańskich obchodzi ksiądz senior Jan Żukowski, który jest związany z Parafią pw. NMP Królowej Polski w Jastkowie nieprzerwanie od 1974 roku, kiedy to został mianowany jej administratorem. Srebrne jubileusz – 25 lat pełnienia posługi kapłańskiej, będą świętować pozostali księża z jastkowskiej parafii. Ksiądz Paweł Kuzioła, proboszcz Parafii NMP Królowej Polski w Jastkowie, oraz ksiądz rezydent, Adam Wach. Dwadzieścia lat temu sakrament kapłaństwa przyjął ksiądz Andrzej Szulej, proboszcz Parafii pw. bl. Karoliny Kózkówny w Snopkowie, oraz wikariusz Parafii pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Tomaszowicach, ksiądz Marek Pomykała.

Czcigodnym jubilatam pragniemy złożyć życzenia obfitości bożych łask, zdrowia i życzliwości parafian. Niechaj uczyniony przed laty wybór – tajemnica duszy każdego z powołanych – przynosi zadowolenie i satysfakcję z czynionej posługi każdego dnia.

TERESA KOT
WÓJT GMINY JASTKÓW

Święconka, palmy i inne tradycje

Obrzędy wielkanocne rozpoczyna Niedziela Palmowa zwana dawniej kwietną lub wierzbową, bo polska wierzba zastępowała gałązki palmowe. Poświęconą bazie polykano, żeby zapewnić sobie zdrowie i bogactwo, a sproszone bazie dodawano do leczniczych naparów dla ludzi i zwierząt. Poświęconą palmę umieszczano za świętym obrazem lub nad drzwiami domu, żeby chroniła przed piorunem i ogniem. Wcześniej smagano nią lekko wszy stkich domowników, co miało zagwarantować im szczęście przez cały rok.

A oto jak opisuje okres trwającego postu i przygotowania do świąt wielkanocnych nasz lokalny poeta i twórca ludowy Bronisław Pietrak w swojej publikacji pt. „Na przełaj przez życie”:

Wielki tydzień był całkowicie poświęcony przygotowaniu do świąt. Ludwikowa piekła chleb, placki drożdżowe i pierogi, których zapachem wypełniała się izba. Toteż nie dziwnego, że każdy, nie tylko dzieci, miał chęć choć skosztować. Ciepłe dni wiosenne i dużo słońca zapowiadały pogodne święta. Adaś strasznie się cieszył, bo babka mu obiecała, że go weźmie w wielką sobotę z oświęconką, na dziedziniec pałacowy, gdzie ksiądz przyjedzie i będzie święcił i błogosławił wielkanocne wiktuały. Przyglądał się ciekawie, gdy w wielki piątek babka roztopionym woskiem kresłała na jajkach przeróżne kółka, wole oczka, grabki i różnego rodzaju kreski i nazywała to pisaniami. Ale w prawdziwy zachwyt wprawił Adasia widok, gdy babka wyjmowała jajka z gotujących się łusek cebuli, kory dębowej czy zielonego żyta. Posmarowane tłuszczem gorące pisanki błyszczały pięknym kolorem. Dotykał, macał i cieszył się jak każde dziecko. Urzeczony tym widokiem i obietnicą pójścia jutro ze święconką, nie mógł biedny Adaś zasnąć i chciał żeby było już to jutro. W wielką sobotę rano, babka układała do kosza wypłatanego z wikliny święconkę a Ludwikowa pucowała Adasia strojąc go w czystą lnianą sukienkę i przycze-

sując rozwichrzone włosy. Jakże szczęśliwy i uradowany czuł się Adaś, to tylko jemu było wiadome. Prowadzony za rączkę drepotał boso u boku babki.

Na dziedzińcu przed pałacem moc już było kobiet z dziećmi w różnym wieku i o różnym wyglądzie. Równiuteńko poustawiane

mi, kropił święconą wodą odkryte kosze a stojące przed nimi kobiety chyliły głowy, zegnając się z pobożnością, mając tym większy zaszczyt im więcej kropel wody wpadło do kosza. Po tej ceremonii, pani dziedziczka zaprosiła księdza do pałacu, aby tam dokonał poświęcenia

Adaś był uradowany, że był po raz pierwszy ze święconką i że na własne oczy widział księdza. Toteż długo w noc nie mógł zasnąć, rozmyślając o swoich przeżyciach i różne sobie wyobrażał śniadanie ze święconką. Pod wpływem tych wrażeń zasnął i smacznie mu się spało, nawet nie słysząc jak dorośli domownicy poszli na rezurekcję do parafialnego kościoła w Wojciechowie.

[...] Prawdziwą atrakcją dla Adasia był drugi dzień świąt. Ani się spodziewał, jak go obłano zimną wodą jeszcze na spaniu. Zobaczył, że w mieszkaniu są chłopcy w sikawkami, i że zaczęli oni śpiewać:

- My chodzimy po dyngusie i śpiewamy o Jezusie.

Za te odwiedziny otrzymali po kawałku placka i w bogatszych domach jajka. To lanie strasznie przypadło Adasiowi do gustu, więc po śniadaniu biegł z dziecinną i lał się wodą.

I tak właśnie jako dziecko okres przygotowań świątecznych przeżył nasz poeta w domu rodzinnym w Miłocinie, w latach 1915-1920.

W dzisiejszych czasach niektóre tradycje uległy zmianom. Obecnie nie ma już tak ścisłego postu jak dawniej. Na pamiątkę Niedzieli Palmowej palmy wykonywane są różnymi metodami z suszonych kwiatów bądź z kwiatów zrobionych z bibuły, a zamiast samych gałązek wierzby używa się trzciny, różnych traw, zbóż, bukszpanu i bazi. Pisanki natomiast wykonywane są zarówno w sposób tradycyjny, jak i przy wykorzystaniu nowoczesnych metod, np. metodą decoupage. Tradycja robienia palm i pisanek jest podtrzymywana przez instytucje kultury, w tym również biblioteki. W filii bibliotecznej w Tomaszowicach przed Wielkanocą odbyły się warsztaty rękodzieła ludowego z robienia palm, a w filii bibliotecznej w Ożarowie z wykonywania pisanek.

JADWIGA FLISIAK

przed każdym kosze czekały na przyjazd księdza. Jakaż była radość zebranych, gdy na dziedziniec zajechała bryczka zaprzęgnięta w dwa szpakowate konie. Na powitanie księdza wyszła z pałacu jaśnie pani dziedziczka, na widok której kobiety kłoniły się w pas i popychały swoje dzieci, aby przywitały panią dziedziczkę i księdza całując ich po nadstawionych rękach. Oczywiście tego zaszczytu dostąpił i mały Adaś, chociaż nie był z tego zadowolony. Po raz pierwszy widział księdza i przekonał się, że on też chodzi w sukience, tylko, że czarnej.

Ksiądz odmówił w tym celu modlitwy, szedł przed zebrany-

jej wiktuałów. Byłoby przecież niegodne święcić jej święconkę razem ze służbą. Na dziedzińcu stały konie zaprzęgnięte do wozu z sąsiedniej wsi, którym miał odjechać ksiądz w celu dokonania tam podobnego święcenia. Puścili konie przed pałacem, kobiety wracały do swoich mieszkań a uradowane dzieci wykrzykiwały – święcone niesiemy, święcone. Po wejściu do izby babka święconkę wyniosła do komory, wtedy też Adaś się dowiedział, że w ten sposób uchroni się od mrówek w mieszkaniu. Dzieci nie mogły się nacieszyć, że to już jutro będzie tyle smacznej jadła i to do syta. Mały

KOŁA GOSPODYŃ WIEJSKICH ŻYCZĄ SMACZNEGO

KGW MOSZNA:

GRUSZKI INACZEJ

SKŁADNIKI: 5 gruszek twardych (np. konferencje); 1 łyżka masła; 1 łyżka miodu; 10 dag sera pleśniowego niebieskiego (np. ser gorgonzola).

WYKONANIE: gruszki myjemy, obieramy ze skórki i kroimy na pół; wydrążamy środki; smażymy na maśle i miodzie; przekładamy do naczynia żaroodpornego i posypujemy w środku pokruszonym serem; zapiekamy aż do roztopienia sera.

POŁĘDWICZKA WIEPRZOWA

SKŁADNIKI: 1 duża połówka wieprzowa; 6 plasterków cienkich parzonego lub wędzonego boczku; śliwki kalifornijskie; sól; musztarda; zioła prowansalskie; zioła wg uznania.

WYKONANIE: połówkę kroimy na pół, ale nie do końca; rozkładamy na duży płat i delikatnie rozwijamy na cienkie mięso; posypujemy solą; można trochę vegety i smarujemy musztardą; NATO wszystko układamy boczek a następnie przy brzegu układamy śliwki; zwijamy połówkę jak roladę; „Moszna” owinąć sznurkiem lub spiąć wykałaczkami; po wierzchu posypujemy przyprawami; na patelni na rozgrzanym tłuszczu smaży połówkę z każdej strony (tylko chwilę); wkładamy do piekarnika nagrzanego do temp. 170°C (wlewamy tłuszcz ze smażenia) na 15 minut; można jeszcze później zostawić żeby doszła; pieczemy pod przykryciem.

KGW SIEPRAWKI:

JAJA W SOSIE CZOSNKOWYM

SKŁADNIKI: 200 ml jogurtu naturalnego; łyżka oregano; pieprz czarny mielony; ostra musztarda; 3 łyżki majonezu; sól i cukier do smaku; ugotowane jaja, brokuły i marchewki

WYKONANIE: majonez stopniowo łączymy z jogurtem i musztardą, dokładnie mieszając; ząbki czosnku przecieramy przez praskę dodajemy do majonezu; doprawiamy solą; cukrem i pieprzem; jajka gotujemy na twardo; gotujemy brokuły i marchewkę; sos wykładamy na półmisek; na sosie według swojej wyobraźni układamy jajka, marchewkę i brokuły; można dodać szczypiorek do dekoracji.

KGW PIOTRAWIN:

KOTLECICKI Z CIECIERZYCY/ ALA FARAFEL)

SKŁADNIKI: 500g suszonej ciecierzycy; pęczek zielonej pietruszki; średnie cebule; 2 ząbki czosnku; łyżka soli; łyżeczka sody; 1 jajko; 2 łyżki mąki pszennej; olej do smażenia; przyprawy do smaku: sól, kminek, pieprz czarny, pieprz Cayenne, papryka słodka; Wersja aromatyczna: kolendra, kminek, ziele angielskie, cynamon, goździki, imbir, gałka muszkatołowa

WYKONANIE: ciecierzycę namoczyć na noc. Cebulę, czosnek i odsączoną ciecierzycę porcjami drobno zmielić; zmieloną ciecierzycę przełożyć do miski, dodać posiekaną pietruszkę, przyprawy, jajko i sodę; składniki wymieszać na jednolitą masę, dodając mąkę lub wodę do otrzymania lepkiego ciasta; uformować małe kotleciki; smażyć po obu stronach na głębokim oleju. Podawać z sosem (czosnkowym), surówką i ulubionym pieczywem; Falafelki możemy podawać również w formie wegetariańskiego kebaba.

KGW ŁUGÓW:

ŁUGOWSKIE „CO NIECO” CZYLI TORCIK MIĘSO-SZPINAKOWY

WYKONANIE: Ciasto/ 30 dag mięsa drobiowego przekroić przez maszynkę; dodać ½ cebuli; 1 ½ szklanki mąki; 1 ½ szklanki mleka; 3 jajka; sól; pieprz; wszystko zmixować; ciasto ma mieć konsystencję gęstej śmietany; usmażyć „naleśniki”.

Nadzienie/ szpinak uduśić z czosnkiem i śmietaną; doprawić solą i pieprzem; mięso mielone 80dag uduśić z cebulą i czosnkiem; przyprawić i dodać 1 łyżkę koncentratu pomidorowego; dodać trochę sera żółtego (do związania);

Naleśniki przekładać nadzieniem raz szpinakiem raz mięsem. Udekorować wierzch.

KGW DĄBROWICA:

BABKA ZIEMNIACZANA

SKŁADNIKI: 1 ½ kg ziemniaków; 30dag cebuli; 3 jajka; 50 dag pieczarek; 3 łyżki mąki; 4 łyżki oleju;

3 łyżki bułki tartej; majeranek; sól; pieprz

WYKONANIE: połowę ziemniaków (obrane) zmixować połowę zetrzeć na drobnej tarce wymieszać razem; posiekaną cebulkę i drobno pokrojone pieczarki uduśić na oleju; do ziemniaków wlać jajka wsypać mąkę i bułkę tartą; dodać sól; pieprz; majeranek ewentualnie inne przyprawy (wg uznania); na koniec dodać pieczarki wymieszać; włożyć do formy; piec 2 godziny w temp. 150°C

KGW PANIEŃSZCZYNA:

ROLADA SEROWO-MIĘSNA

SKŁADNIKI/WYKONANIE: Ciasto/ 5 jaj; 25dag sera żółtego, 1 szkl. majonezu.

Wykonanie/ Ser zetrzeć na tarce jarzynowej; jajka rozkłócić z majonezem dodać starty ser wymieszać całość, rozsmarować na papier. piec 15 minut w temp. 180

Nadzienie/ 30dag mielonego mięsa (najlepiej łopatkę wieprzową i wołową); pieprz, sól, przyprawy wedle uznania. Upieczone ciasto nadziewamy mięsem; dodajemy pomidory suszone lub szpinak lub jajko; zawijamy w roladę i pieczemy 30 min. Przed upieczeniem roladę zwinąć w papier do pieczenia.

KGW WYSOKIE-SŁUGOCIN:

ZAKWAS NA ŻUREK

SKŁADNIKI: 5 łyżek mąki żytniej, 500-700ml wody, 4 ząbki czosnku, 3 listki laurowe, 5 ziaren ziela angielskiego

WYKONANIE: Do słoika wsypujemy mąkę, dodajemy wodę i przekrojone na pół ząbki czosnku; mieszamy dokładnie, dodajemy listki i ziele; słoik przykrywamy gazą lub lnianą ściereczką i pozostawiamy na kilka dni (około 5); By przyspieszyć fermentację można dodać łyżkę kwasu z ogórków kiszonych; zakwas mieszamy codziennie.

Historia ukryta w starych fotografiach

Lubimy zdjęcia. Robimy je co chwilę, uwieczniając nawet najbardziej banalne sytuacje. Dyski naszych telefonów i komputerów zalewają tysiące obrazów. Nie zastanawiamy się. A potem i tak rzadko do tych zdjęć wracamy. Fotografia stała się w naszych czasach tak bardzo powszechna, że jej wartość wydaje się być minimalna. Zastanawiam się czasem, po co to robimy? Czy nasze dzieci i wnuki będą tracić czas na oglądanie selfie cykanych w klubowych toaletach? Prawdę mówiąc wątpię. Lubię nowoczesne technologie, powszechny dostęp do informacji, łączność ze światem z dowolnego miejsca jaką daje nam Internet, ale czasem tęsknię za przeszłością. Przeglądając czarno-białe zdjęcia z rodzinnego albumu z jednej strony przenoszę się w czasy moich przodków. Z drugiej zaś dostrzec mogę wyjątkowość tych ujęć. Zdjęcia robiono od święta. Ich wartość jest nieporównywalna do tych wykonywanych dzisiaj. Niestety, niewiele osób pielęgnuje pamięć o swoich korzeniach. A kimże bylibyśmy gdyby nie one?

Warto szukać starych fotografii. Po pierwsze to dzięki nim możemy zachować fragment własnej przeszłości. Wiele

radości może dać człowiekowi zauważenie podobieństwa do pradziadka czy praprababki. W historii jesteśmy częścią długiego łańcucha pokoleń. Żyjąc tu i teraz musimy mieć świadomość, że wielu było przed nami. Stare zdjęcia to również ogromna kopalnia wiedzy o świecie, którego już nie ma. To swoisty wehikuł czasu. Dzięki nim możemy oglądać miejsce w którym żyjemy z innej perspektywy. Osobiście najbardziej lubię te, na których widać dom moich dziadków. Wiem gdzie mniej więcej stał, ale nigdy w świecie realnym już go zobaczyć nie jestem w stanie. Poza wartością sentymentalną takich zdjęć, powinniśmy pamiętać również, że „nie ma przyszłości bez przeszłości”. Nie możemy budować, nie wiedząc jakie

Stulecie szkolnictwa w Ługowie i Ożarowie

Pierwsze zachowane dokumenty z roku szkolnego 1916/17 dowodzą istnienia jednoklasowych szkół w Ługowie i Ożarowie tuż u progu odradzającego się państwa polskiego. To bardzo ważny czas dla całej naszej społeczności, niepowtarzalna okazja oddania czci patronom naszej szkoły, nauczycielom, pracownikom, uczniom, którzy budowali stuletnią tradycję obecnej Szkoły Podstawowej im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie.

Główna uroczystość odbędzie się

w niedzielę 8 maja 2016 r. Rozpocznie się o godzinie 9.00 Mszą Św. w Kaplicy Maksymiliana Kolbe w Ożarowie. Od godz. 10.30 dalsza część uroczystości będzie miała miejsce w Szkole Podstawowej im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie.

Serdecznie zapraszamy na ten dzień wszystkich byłych nauczycieli, pracowników, absolwentów, mieszkańców naszej Gminy oraz Przyjaciół i Sympatyków Szkoły.

KRYSTYNA WAWRĘTA

Ludzie żyją dopóty, dopóki trwa o nich pamięć

Wystawę „Bogucin w starej fotografii” można zwiedzać w filii bibliotecznej w Tomaszowicach. Oglądanie dawnych fotografii pozwoli poznać życie naszych przodków, ich ubiory, zwyczaje, zachować pamięć o tych, którzy byli przed nami i którym zawdzięczamy dzień dzisiejszy. Jednocześnie zwracamy się z prośbą do mieszkańców gminy Jastków o użyczenie starych fotografii z prywatnych zbiorów rodzinnych, z których utworzymy wystawę. Zdjęcia prosimy przynosić do Gminnej Biblioteki Publicznej w Jastkowie oraz do filii bibliotecznych w Dąbrowicy, Ożarowie i Tomaszowicach.

JADWIGA FLISIAK

są fundamenty. Bagaż doświadczeń jest silnym bodźcem. Nie można się go ot tak pozbyć. Świadomość przeszłości wyjaśnia wiele zagadek.

Jesteśmy winni naszym przodkom szacunek. Przecież nie moglibyśmy się urodzić, gdyby nie oni. Trud, który włożyli w budowanie świata w którym teraz żyjemy nie jest wartością w żaden sposób mierzalną. Tym bardziej warto zachować o nich pamięć. Koloryt i pomysłowość ludzi z naszej perspektywy żyjących w czasach ogromnego zacofania powala. Nikt za nas nie zachowa naszego dziedzictwa. Prawda jest taka, że ogół interesują jedynie wydarzenia i ludzie znaczący dla kraju czy świata. Interesuję się historią. Ale zazwyczaj gdy o tym mówię zaznaczam, że moje zainteresowanie ogranicza się do obszaru w promieniu 10 km od mojego rodzinnego domu. Bo tego mogę dotknąć

bezpośrednio. Poczuć, że tu byłem jeszcze zanim ktokolwiek pomyślał o moim istnieniu. Tu urodzili się, pracowali, śmiali się i płakali moi przodkowie. Jeśli ja nie zadbam o pamięć o nich, to świat zapomni o ich istnieniu. Nie dokonali wielkich odkryć. Ale byli częścią mojego życia.

Często zachęcam innych do wertowania kart historii. Dla własnej wiedzy i satysfakcji. Wywiad wśród najstarszych członków rodziny może być pierwszym krokiem do poznania. Często nie zdajemy sobie sprawy jakie skarby kryją się w szufladach babć czy wujków. A wystarczy filiżanka herbaty i rozmowa. Zyskują wszyscy. A owoce działania smakują niesamowicie.

KAMIL KANADYS

Zapowiedź wydawnicza

Z radością regionalisty informuję Czytelników „Gazety Jastkowskiej”, że w najbliższym czasie ukaże się kolejny tom z serii *Z dziejów Jastkowa i okolic*, zatytułowany *Jastków 1915. W setną rocznicę bitwy*. Redaktorem naukowym serii, a także organizatorem konferencji jest Cezary Taracha, profesor KUL, mieszkaniec naszej gminy. Książka jest podsumowaniem jednego z wielu wydarzeń, jakie odbyły się w ramach obchodów ju-

bileuszu 100-lecia bitwy pod Jastkowem, mianowicie sympozjum naukowego zorganizowanego w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Czytelnik znajdzie tu teksty napisane przez kilkunastu autorów (większość to uczestnicy wspomnianego sympozjum). Są wśród nich artykuły naukowe i popularne oraz wspomnienia dotyczące osób związanych z walką o niepodległość Polski, w tym uczestników bitwy pod Jastkowem.

Książka jest bogato ilustrowana i zawiera liczne fotografie dotąd niepublikowane, m. in. fotografie dokumentów osobistych z epoki. Ciekawostką jest po raz pierwszy opublikowany list uczestnika bitwy pod Jastkowem, Władysława Broniewskiego do przyjaciół czwartaków.

Książka ukaże się nakładem Urzędu Gminy w Jastkowie i będzie dostępna w sekretariacie Urzędu.

MARIA KOPYCIŃSKA-LEHUN

Rzeka, której nie znamy

Ciemiega

Ciemiega jest niewielką rzeką. Wpadając do Bystrzycy łączy się ze zlewiskiem prawobrzeżnej Wisły. Od źródła do ujścia przybiera różne oblicza, płynie krótko przez las, przez tereny pól, łąk i pastwisk, przepływa w głębokiej rynn timerze przez olsy i grądy. Płynąc w bezpośrednim sąsiedztwie ludzkich siedlisk staje się rzeką przekształconą przez człowieka, który

przegrodził ją w kilku miejscach, umocnił brzegi faszyną, wyprostował koryto. Mimo wszystko rzeka jest miejscem bytowania różnych gatunków ryb.

Ryby

Obecnie Ciemiega gospodaruje Polski Związek Wędkarski, oddział Lublin. Wędkarze widzą w niej rzekę pstrąga i lipienia. Obserwacja pozwala określić

gatunki, które występują w Ciemiedze, a są one dość liczne. Opis dotyczy odcinka od mostu w Ożarowie do mostu w Snopkowie. Spływająca w dół rzeka tworzy dogodne siedlisko, w którym przebywają ryby z rodziny karpiowatych - płocie, kielbie, słoneczniki. Występują tu drobne okonie, cierniki, ślize z rodziny przyłgowatych, spotkać też można szczupaki. Ryby na tym odcinku nie osiągają dużych rozmiarów, ale płynąca silnie przekształconym korytem do mostu w Moszenkach rzeka, stwarza dla nich korzystne siedlisko, szczególnie w latach o systematycznych opadach. Od mostu w Moszenkach do mostku w Sieprawicach nabiera ciekawszego charakteru. Płynie szybciej, szerzej, kilkoma zakrętami, a jej brzegi porastają olszyny i wierzy. Korzenie tych drzew tworzą doskonałe kryjówki dla ryb, stąd można tu zobaczyć większe okazy. Spotkać tu też można kolejnego przedstawiciela rodziny karpiowatych, klenia. Płynący w kierunku Jastkowa ocienionym korytem odcinek przegradza obecnie nie używany, stary jaz kozłowy. Przyczółki tej budowli piętrzą wodę w korycie tzw. cofką, stwarzając rybnym korzystne warunki, a bezpośrednia bliskość dużych drzew i krzewów sprzyja płociom, okoniom, szczupakom, kleniom oraz innym, wymienionym wcześniej rybnym. Niestety przy małych stanach wody elementy tej budowli uniemożliwiają migrację ryb, co jest niekorzystne szczególnie wiosną, w okresie tarła.

Płynąc dalej w dół stosunkowo głębokim korytem woda tworzy wyrwy w starych faszynach, które też sprzyjają rybnym. Spotkać można na tym odcinku gatunki, których jakiś czas temu w Ciemiedze nie było, np. karpie, liny, karasie i jazie. Ich populacja jest jednak nieliczna. Przed przyczółkami mostu na trasie Lublin - Warszawa i za nimi rzeka skręca gwałtownie, tworząc kolejne doskonałe siedlisko dla ryb. Spotkać tu można duże okazy wszystkich gatunków, które występują w Ciemiedze. Płynąc szerszym, szybszym, osłoniętym olsem korytem, rzeka skręca i płynie wzdłuż posesji ludzkich. W miejscu tym dochodzi do niej odprowadzalnik ze stawów

rybnych w Jastkowie. Nieco wolniej i szerzej dopływa do mostu w Jastkowie, a dalej spływa szybszym nurtem pod kolejnymi mostami, w Jastkowie i Snopkowie. W tym miejscu znów występuje obfitość różnych gatunków ryb.

Bezpośrednia bliskość stawów rybnych w Jastkowie i bardzo duża ilość stawików przydomowych w dolinie od Jastkowa do Snopkowa zwiększa różnorodność ichtiofauny o uciekinierów nietypowych dla tego typu rzeki. Występują tutaj sumiki kalifornijskie, sumy, amury, liny, karasie srebrzyste, tołpygi, czebaczek amurski i jazie, często mylone z płociami.

Spotkać można też piskorza. Oczywiście nie są to liczne populacje.

Dalej rzeka płynie w dół i tworzy cofkę od piętrzenia zbiornika w Snopkowie, co stwarza dogodne warunki do wzrostu i rozrodu gatunkom typowo rzeczonym - płociom, okoniom, szczupakom, jaziom i innym.

Owady, raki, mięczaki

Rzeka stwarza dobre warunki bytowania owadom, których cykl życiowy ściśle związany jest ze środowiskiem wodnym, a ich młodociane stadia stanowią podstawową bazę pokarmową ryb. W wodach Ciemiegi występują różne gatunki ważek, chrząszczy, widnienic oraz liczna grupa muchówek i jętek. W miejscach o odpowiednim podłożu, co prawda coraz rzadziej ale jednak, można spotkać raki - błotnego i szlachetnego. Oprócz skorupaków występują mięczaki - małże i ślimaki - szczeżuje, grochówki rzeczne, rozdeпки, zatoczki, błotniarki.

Rośliny

Brzegi Ciemiegi porastają różne zbiorowiska roślin ściśle związanych ze środowiskiem wodnym. W miejscach dogodnych do ich bytowania możemy spotkać rośliny zanurzone - grążela żółtego, moczarkę kanadyjską, rdestnicę kędzierzawą, jaskrę wodną, rogatek sztywny. Z roślin naczyniowych wodno - błotnych występują stanowiska kosaćca żółtego, pałki szerokolistnej, trzciny pospolitej, jeżogłówki gałęziastej, żabieńca babki wodnej, łączenia baldaszkowatego, strzałki wodnej.

Duże zwierzęta

Rzeka jest naturalnym korytarzem migracji wielu dużych, parzystokopytnych zwierząt, takich jak sarny, dziki, łosie oraz drapieżników - lisów, jenotów, kun, tchórzy. Duży wpływ na liczebność ryb i raków mają wydry, których liczebność systematycznie rośnie. Bobry natomiast przekształcają rzekę. Niestety nie zawsze powodują pożądane zmiany. Z jednej strony, urozmaicając koryto rzeki, wzbogacają siedliska dla ryb, a z drugiej, niszcząc brzegi i groble, powodują straty.

Ptaki

Płynąc przez różne tereny w otoczeniu łąk, pól, pastwisk, łęgów i olsów rzeka tworzy doskonałe warunki do przebywania, żerowania i gniazdowania ptakom. W wodzie i jej sąsiedztwie można zobaczyć kaczki krzyżówki, kurki wodne, czaple siwe, zimorodki, bociana białego, ptaki z grupy krukowatych, dzięcioły - dużego, zielonego i czarnego. Z ptaków drapieżnych żyją tu błotniaki stawowe, jastrzębie, sowy-puszczyki i płomykówki. Nad brzegami rzeki występuje liczna populacja bażanta łownego oraz wiele gatunków ptaków śpiewających.

Z obserwacji wynika, że w przyszłości charakter rzeki nie zmieni się, bo coraz częściej tereny przyległe nie są użytkowane rolniczo. Stwarza to dogodne warunki do rozwoju różnym gatunkom zwierząt. Ryby natomiast, w tak przekształconym środowisku, mają utrudnioną wędrówkę na żerowiska i tarliska. Piętrzenia w Dysie i Snopkowie utrudniają wędrówkę rybnym wpływającym z Bystrzycy, np. typowo rzeczonym płociom, kleniom, jaziom, szczupakom i okoniom. W tej sytuacji zwiększyć populację rzecznych gatunków można przez systematyczne zarybianie i wykonanie stosownych prac hydrotechnicznych.

PIOTR MARCINKOWSKI

DLA CYKLISTÓW: Wiosna, wiosna, ach to ty

Przez Ziemię Jastkowską cykliści mogą przejechać dwoma szlakami rowerowymi, wytyczonymi kilka lat temu przez gminę. W ostatnim czasie zostały poddane konserwacji. Doskonale wpisują się w całą sieć szlaków w powiecie lubelskim. Łączą się z dobrze oznakowanymi szlakami w gminie Garbów oraz Wojciechów. Niewielki łącznik koloru czarnego pozwala na połączenie z czerwonym szlakiem prowadzącym z Lublina do Kazimierza nad Wisłą.

Trasa rowerowa przebiegająca po północnej części naszej gminy oznaczona została kolorem niebieskim. Zaczyna się na skrzyżowaniu dróg gminnych za stacją benzynową „Artus” w Panieńszczyźnie i przebiega przez malownicze tereny Panieńszczyzny (po północnej stronie obwodnicy), w kierunku Snopkowa i dalej przez tzw. „Lisi dół” do Snopkowa Południowego. Dalej, poprzez piękne wąwozy w Snopkowie, nie ustępujące urodą wąwozom kazimierskim dostaniemy się na Smugi. Stąd rozciąga się wspaniały widok na naszą gminę, Lasy Kozłowieckie oraz Lublin.

DWÓR W ŁUGOWIE powstał na przełomie XVII i XVIII wieku. Brak jest dokładnych danych na temat tego, kto był jego właścicielem, wiadomo jednak jak wyglądał. Według opisu był na planie prostokąta, z bocznym alkierzem, trójdzielny, dwutraktowy, z sienią na osi. Budynek był drewniany, kryty gontem, wjeżdżało się do niego przez bramę. Zapewne nie przetrwał do końca XVIII wieku. Kolejny, modrzewiowy dworek wraz z zespołem folwarcznym wznosił najprawdopodobniej Józef Łżycki. W latach 1911-23 majątek dzierżawiony był przez Władysława Zawadzkiego, który przeprowadził gruntowny remont starego drewnianego dworu. Po upaństwowieniu majątku w 1944 r. dwór wraz z parkiem przeznaczony został na ośrodek kolonijny. W 1989 kompleks nabyli prywatni właściciele.

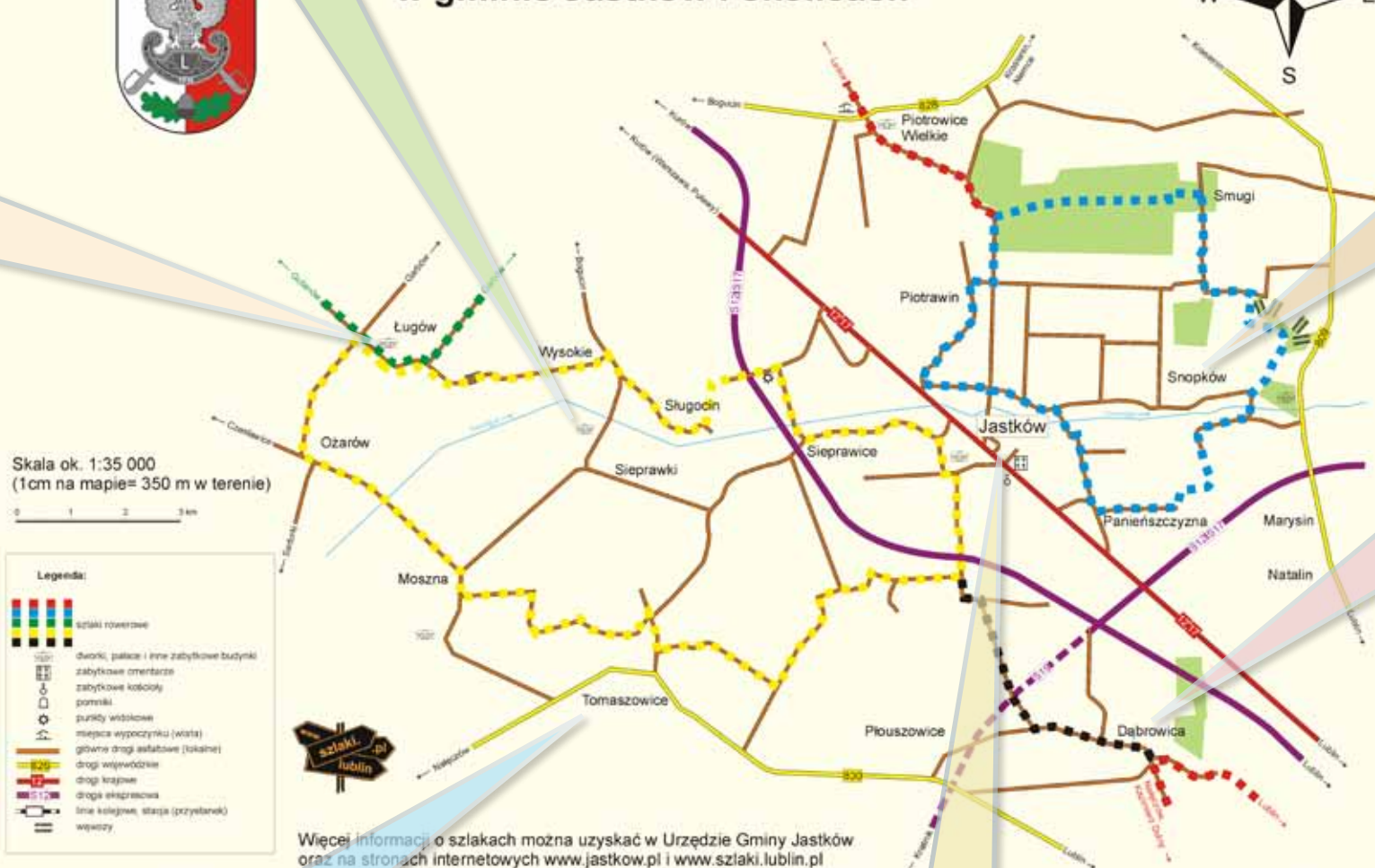
Jadąc dalej w kierunku północnym dojeżdżamy do lasu snopkowskiego i skręcamy w dobrze oznakowany leśny dukt. Po przekroczeniu rowu przecinającego las w poprzek jedziemy po leśnej, szutrowej drodze przez 3 km. Dojeżdżamy do zachodniej granicy lasu w miejscowości Wygoda. Tutaj możemy dalej pojechać w kierunku zachodnim, na szlak prowadzący przez teren gminy Garbów lub skręcamy na południe drogą powiatową do Jastkowa. Na najbliższym skrzyżowaniu odbijamy w prawo do miejscowości Piotrawin. Następnie przez wieś, koło zabytkowej kapliczki przemieszczamy się do Jastkowa i obok malowniczych stawów przez most na rzece Ciemiędzy kończymy pętlę. Długość trasy wynosi około 17 km.

Szlak rowerowy oznaczony kolorem żółtym przebiega przez malownicze miejscowości południowo-zachodniej części naszej gminy. Trasa ta łączy się oznaczonym na czarno łącznikiem z czerwonym szlakiem rowerowym prowadzącym z Lublina do Kazimierza nad Wisłą.

DWÓR W MOSZENKACH został zbudowany przez Kołaczekowskich, prawdopodobnie w latach 1885 - 1890. W roku 1919 działało tu przedszkole, a potem jednoklasowa szkoła, którą wkrótce zamknięto. Pałac od roku 1920, zmienia kolejno właścicieli. W styczniu 1929 roku mieszkańcy okolicznych wiosek - Wysokie, Ślęgocin, Sieprawki, Moszenki - po zebraniu odpowiedniej kwoty pieniędzy odkupili od hrabiego Walewskiego dworek, w którym zaczęła działać Szkoła Powszechna Moszenki. Najpierw zorganizowano tam szkołę trzyklasową, po wojnie siedmio i ośmioklasową. Po 70 latach działalności, w roku 1999 - szkoła została zamknięta.

Schemat sieci szlaków rowerowych w gminie Jastków i okolicach

W TOMASZOWICACH w roku 1863 Anna Dłuska, wybudowała w miejscu starego szlacheckiego dworu, nowy murowany pałac o cechach neoklasycystycznych. Fotografie i opis pałacu, którego fronton zdobiły attykowe murki, neobarokowe wazony i balkon o dwóch kolumnach, zamieściła w roku 1912 „Wiś Ilustrowana”. W roku 1880 posiadłość przejmie rodzina Grabowskich, potem Pieniżków i Lewińskich. Od roku 1905 aż do 1945 należy do rodu Ostromęckich, kiedy to nowe władze wypędziły z pałacu ostatnią właścicielkę - Jadwigę Ostromęcką - Modzelewską, zasłużoną nauczycielkę szkoły w Tomaszowicach i w Sierpowicach. Właścicielem pałacu i parku o łącznej powierzchni 6,09 ha jest Gmina Jastków.

Przemierzając się tym szlakiem zobaczymy prawie wszystkie przedwojenne dwory znajdujące się na terenie naszej gminy. Dwukrotnie przekroczymy rzekę Ciemięgę w miejscowościach Sieprawice i później w Ożarowie. Zobaczymy piękny modrzewiowy dwór ukryty w starym parku w Ługowie, będący w remoncie dworek w Moszenkach, stary zaniedbany dwór w Mosznie oraz opustoszały po szkole pałac wraz z parkiem w Tomaszowicach. Wracając czarnym łącznikiem w kierunku Lublina można zwiedzić Basztę Firlejów, pozostałość po pałacu Firlejów w Dąbrowicy. Cała trasa liczy około 25 km. Oba szlaki rowerowe są technicznie łatwe, niewymagające specjalnej kondycji. Przebiegają przez malownicze tereny wśród pięknych krajobrazów, w bliskiej odległości od aglomeracji lubelskiej. Miłego zwiedzania!

ANDRZEJ KRAK

W czasie, gdy majątek w **SNOPKOWIE** należał do Tadeusza Trzciskiego istniał już „stary dwór” - murowany, parterowy - usytuowany we wschodniej części obecnego założenia pałacowo - parkowego. W 1845 r. posiadłość obciążona pożyczkami Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego została sprzedana Wojciechowi Wiercińskiemu, a kilka lat później przeszła w ręce Antoniego Bobrowskiego, najprawdopodobniej również z powodu zadłużenia. Bobrowski był inicjatorem budowy nowej siedziby - pałacu, który przetrwał do naszych czasów. Prace budowlane datowane są na lata osiemdziesiąte XIX w., a na przełomie stuleci pałac został zamieszkały. Nowy właściciel unowocześnił także gospodarstwo, powstały kurniki, kuźnia, wozownia i in. Dobrze zagospodarowany majątek specjalizował się w hodowli świń rasy nadbużańskiej i tzw. koni remontowych dla wojska. Wystawiano zwierzęta na wystawach gubernialnych, a nawet w Kijowie, w obu dziedzinach osiągając znakomite wyniki.

DĄBROWICA została lokowana w roku 1317 na podstawie przywileju księcia Władysława Łokietka. Mikołaj Firlej (zm. 1588), w czasie rozbudowy rezydencji powiększył ją, ale doprowadził do zubożenia fortuny i zastawienia rodowej rezydencji w Dąbrowicy u brata Jana, pełniącego funkcję starosty i wojewody krakowskiego. Prace obejmowały najprawdopodobniej rozbudowę zamku poprzez dodanie północnego skrzydła, arkad oraz dobudowanie baszt. Zabudowania mieszkalne, wzniesione w kształcie litery L, zbudowane były z kamienia i cegły oraz zwieńczone attyką. Skrzydło zachodnie posiadało w narożach baszty. Wejście w skrzydło zachodnim zaplanowane zostało w formie łuku triumfalnego. W baszcie pd.-wsch. ulokowano kaplicę, prawdopodobnie zaś w pd.-zach. bibliotekę. Istnienia baszty pn.-wsch., wspomianej w opisach Kazimierza Stronczyńskiego nie potwierdziły badania architektoniczne przeprowadzone w połowie XX wieku. Nieregularne rozłożenie rezydencji oraz niejednorodność stylu pozwalają sądzić, że budowla nie została ukończona i stanowiła coś w rodzaju rozpoczętego projektu.

Świtujemy Dzień Seniora

„Przez pokolenia z walizką”. Pod takim tytułem, w pierwszą niedzielę lutego, rozpoczęła się coroczna uroczystość, zorganizowana dla najstarszych mieszkańców z jastkowskiej parafii.

W niedzielę, 7 lutego, tuż po uroczystej mszy świętej odprawionej w intencji seniorów, odbył się koncert dedykowany najstarszym parafianom. Mszę świętą celebrowali ks. proboszcz Paweł Kuziōła i ks. kanonik, senior - Jan Źukowski. Koncert dla seniorów odbył się w szkole w Jastkowie. Zaproszeni goście mogli posłuchać ludowych przyspiewek w wykonaniu pań z Koła Gospodyń Wiejskich z Panieńszczyzny oraz podziwiać występy uczniów z Gimnazjum im. J. Piłsudskiego w Jastkowie w montażu zatytułowanym „Przez pokolenia z walizką”. Swoje nowe układy choreograficzne zaprezentował również Zespół Pieśni i Tańca „Dąbrowica”. Tuż przed występem zespołu, przy wtorze kapeli ludowej z Dąbrowicy, wzniesiony został toast za zdrowie seniorów. Pyszny obiad zaserwowały panie kucharki ze szkoły w Jastkowie oraz panie z rady duszpasterskiej.

Zapraszamy do obejrzenia GALERII na stronie Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu: http://gokis.jastkow.pl/galeria/dzien_seniora_w_jastkowie

E. WASILEWSKA-WÓJCİK

Siła jest w nas

Koła Gospodyń Wiejskich to dobrowolna, samorządna i niezależna społeczno-zawodowa organizacja kobieca, działająca głównie na terenach wiejskich, będąca jednym z rodzajów społeczno-zawodowych organizacji rolników. W gminie Jastków istnieje aż 12 czynnie działających grup, które mogą pochwalić się zasługami w krzewieniu kultury i tradycji oraz integrowaniu środowiska lokalnego. Wiedza na temat zwyczajów i obrzędów, którą przekazują młodym pokoleniom, jest bezcenna i stanowi niezbędny element naszego dziedzictwa kulturowego. Koła są wspaniałymi ambasadorami polskiej tradycji, prezentując przy różnych wydarzeniach kulturalnych regionalne potrawy, rękodzieło czy też utwory ludowe. Tworzą je kobiety, które bezinteresownie angażują się w życie społeczności wiejskiej, wspomagając oddolne inicjatywy mieszkańców. Nierzadko też odnoszą sukcesy, biorąc udział w licznych konkursach i przeglądach

artystycznych na terenie całego województwa lubelskiego, promując gminę Jastków na zewnątrz.

Pamiętając o licznych zasługach kobiet wiejskich działających na terenie gminy Jastków oraz dziękując im za ich wielkie zaangażowanie, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu zorganizował specjalny koncert. Sala gimnastyczna w Płuszcowicach zapelniała się pięknymi kobietami z Ługowa, Dąbrowicy, Płuszcowic, Tomaszowic, Panieńszczyzny, Sieprawek, Piotrawina, Miłocina, Moszny, Moszenek, Ożarowa, Ślucocina, Wysokiego oraz nowopowstałego koła z Dębówki. Specjalnie na tę okazję pracownicy Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu przygotowali interesujący program artystyczny. Na scenie wystąpili muzycy z Filharmonii Lubelskiej, prezentując klasyczne utwory. Goście usłyszeli najpiękniejsze arie i duety z oper, operetek i musicali, piosenki oraz przeboje światowego repertuaru. Niespo-

dzianką był występ koła z Panieńszczyzny. Panie zainscenizowały kabaretowe scenki z życia kobiet dojrzałych. Swoim występem udowodniły, że można być czynną i twórczą kobietą, bawić się i tańczyć do późnego wieku. Brawo! Po emocjonującym koncercie panie obdarowane zostały gorącymi życzeniami, złożonymi przez p. Marka Wierczaka, przewodniczącego rady gminy oraz p. Kamila Ziółkowskiego – dyrektora GOKiS.

Organizatorzy zaprosili na koncert z okazji Dnia Kobiet wszystkie członkinie kół z terenu gminy Jastków oraz władze gminy: p. wójt Teresę Kot, radne rady gminy Jastków p. Anetę Filipkę, Marię Wróbel i Teresę Zuchniar oraz skarbnika gminy, p. Zofię Ostasńską, kierownika Referatu Edukacji, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych, p. Barbarę Czubak oraz dyrektora szkoły w Płuszcowicach, Beatę Dzierżak, której dziękujemy za pomoc w realizacji wydarzenia.

E. WASILEWSKA-WÓJCİK

Bo moją pasją są motocykle

Pasja to miłość, nieustanna chęć robienia czegoś, co sprawia nam niewyobrażalną przyjemność. To stan, gdy możemy zapomnieć o wszelkich problemach dnia codziennego i skupić się jedynie na tym, co się kocha.

Moja motocyklowa pasja zaczęła się zupełnie nieoczekiwanie. Wystarczyła jedna motocyklowa przejażdżka w charakterze pasażera, bym zażyczyła w sobie jednośladowe hobby. Oczywiście szybko poczułam, że tzw. plecakowanie (jazda jako pasażer) nie daje tak ogromnej satysfakcji jak prowadzenie motocykla w pojedynkę. Decyzja była zatem prosta - jak najszybciej otrzymać wpis z kat. A w prawie jazdy. Udało się za pierwszym razem! Zaczęłam od kompletowania motocyklowych ubrań. To bardzo ważne, by strój był bezpieczny i

widoczny dla innych użytkowników drogi, chociaż, przyznam szczerze, rzadko kiedy jest naprawdę wygodny. Następnie złoty motocyklowe. Dzięki takim spotkaniom można poznać wielu wartości-

wych i wspaniałych ludzi z całej Polski. Łączy nas przecież ta sama pasja, chęć odczuwania wolności i adrenaliny. Wspólne tematy nigdy się nie kończą. Motocykl to także niezastąpiony środek lokomocji, niezwykle przydatny na zakorkowanych ulicach i zatłoczonych parkingach. Jednośladem możesz wjechać w miejsca zupełnie niedostępne np. dla samochodów, a podróż do pracy skraca się o połowę. Oczywiście wiele osób szybko wyliczy niedogodności związane z jazdą motocyklem, jak np. brak klimatyzacji, bagażnika czy radia, ale wierzcie mi, przyjemność z jazdy rekompensuje wszelki dyskomfort.

W pędzie dzisiejszego życia każdy potrzebuje odskoczni. Moją jest przejażdżka motocyklem w ciepły, letni wieczór.

DOROTA NOWAKOWSKA

Sportowo i artystycznie

W Szkole Podstawowej im. T. Kościuszki w Jastkowie oferta półkolonii została skierowana do dzieci przebywających w okresie ferii w swoich domach rodzinnych. W zajęciach uczestniczyła bardzo duża grupa dzieci, licząca 141 uczestników. Podczas ferijnych spotkań dzieci mogły rozwijać swoje zdolności artystyczne i manualne, ozdabiając drewniane zakładki do książek techniką decoupage i wykonując maskotki techniką filcowania.

Dla dzieci młodszych zorganizowano cykl spotkań pod nazwą: „Ferie z Muminkami”. Zajęcia rozpoczęły się od zaprezentowania sylwetki znanej pisarki Tove Jansson, autorki książki pt.: „Z Doliny Muminków”. Nauka języka angielskiego odbywała się w interesującej formie gier i zabaw. Wykorzystano gry pamięciowe i planszowe takie jak: *Bingo*, *Memom*, *Domino obrazkowe*, *Numbers*, *Snakes and Ladders*, puzzle obrazkowe, rozsypanki, krzy-

żówki wyrazowe oraz gry rysunkowo – językowe.

Efektom wspólnej zabawy były plakaty rysunkowo – językowe, które zostały wyeksponowane na tablicach. Dzieci poznały odmianę orgiami – *kirigami*. Metodą *kirigami* dzieci wykonały kolorowe maski. Podczas tych prac było dużo śmiechu, radości i zabawy.

W czasie spotkań uczestnicy wykonywali miniaturowe zwierzęta gospodarskie, wykorzystując do tego celu farby, plastelinę oraz bibułę, aby wspólnie stworzyć plansze gospodarstwa wiejskiego.

Uczniowie podczas ferii spędzonych w szkole nauczyli się właściwej organizacji wolnego czasu, rozwijali umiejętności porozumiewania się w grupach rówieśniczych, mieli możliwość wyrobienia postawy wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, a także udziału w artystycznej i sportowej zabawie.

EWA DEPTA

W Płuszcowicach

W dniach od 15.02 do 20.02, w świetlicy wiejskiej w Płuszcowicach odbyły się ferie zimowe dla dzieci, połączone z warsztatami muzycznymi i tanecznymi. Podczas 6 dni intensywnej pracy dzieci miały okazję pod okiem instruktorów rozwijać swoje umiejętności taneczne, muzyczne i teatralne. Grupa uczestnicząca w zajęciach, dzięki uprzejmości pań z Koła Gospodyń Wiejskich w Płuszcowicach, codziennie dostawała ciepły posiłek i podwieczorek. Podczas zajęć pod czujnym okiem wykwalifikowanej kadry instrukt-

rów i opiekunów uczestnicy mogli zagrać na profesjonalnych instrumentach muzycznych, takich jak perkusja, gitara, bęben afrykański, skrzypce, czy keyboard. Część zajęć odbyło się w terenie. Ich celem było zwrócenie uwagi na walory okolicznej przyrody. Ostatniego dnia naszych spotkań dzieci w obecności rodziców zaprezentowały układ taneczny i piosenkę, których nauczyły się podczas ferii. Na koniec każde dziecko dostało pamiątkowy dyplom i upominek.

ORGANIZATORZY

W Dąbrowicy

Zima znowu zawiodła, ale na szczęście podczas dwutygodniowej „laby” wcale nie było czasu na nudę!

To już kolejny rok, w którym pracownicy Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu oraz wolontariusze z Oddziału Akcji Katolickiej parafii Narodzenia NMP wspólnie zachęcali dzieci do udziału w zajęciach plastycznych, tanecznych oraz sportowych. W tym roku zorganizowano także dwie wycieczki, do muzeum zoologicznego oraz do Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie. W czasie zajęć artystycznych pani instruktor zabrała dzieci w podróż do początku dwudziestego wieku, kiedy to tworzyły się nowe prądy myślowe w sztukach plastycznych. Dzieci zapoznaly się z malarstwem abstrakcyjnym i jego prekursorami (W. Kandynski, P. Mondrian, K. Malewicz). Zaprezentowane zostały także reprodukcje kubistyczne (P. Picasso) i surrealistyczne (S. Dali), po czym uczestnicy zajęć stworzyli własne dzieła. Kolejne spotkanie artystyczne stanowiło nie lada wyzwanie dla najmłodszych. Każdy musiał zaprojektować i wykonać własnoręcznie breloczek. Ostatniego dnia ferii dzieci miały także okazję zapoznać się z figurami tańca hip-hop oraz freestyle. Instruktor, pani Anna Chrzan, po ostrej rozgrzewce, nauczyła wszystkich podstawowych kroków tanecznych. Każdego dnia zajęciowego wolontariusze z Oddziału Akcji Katolickiej parafii Narodzenia NMP, korzystając z uprzejmości proboszcza, serwowali skromne posiłki. Wesołe i uśmiechnięte twarze na zakończenie były dowodem na to, że dzieci miło spędziły tydzień ferii zorganizowanych w siedzibie GOKiS.

E. WASILEWSKA-WÓJCİK

Wyjazdowe warsztaty taneczne

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu zorganizował podczas trzech dni ferii wyjazdowe warsztaty taneczne. Brali w nim udział członkowie Zespołu Pieśni i Tańca „Dąbrowica”. W środę rano, tuż po śniadaniu i zbiórce, grupa wyjechała do Kazimierza Dolnego, by tam wspólnie nauczyć się nowo stworzonych choreografii. Tym razem układ taneczny dotyczył regionu krakowskiego. Codziennie po śniadaniu wszyscy chętnie uczestniczyli w zajęciach tanecznych, a następnie uczyli się tekstów wybranych przyspiewek. Nie zabrakło także spacerów po pięknych okolicach. Pogoda dopisała i w czwartek grupa wraz z opiekunami wyruszyła na Albrechtówkę, zwaną dawniej Kamienną Górą, skąd rozciągał się przepiękny widok na zamek w Janowcu oraz na meandry Wisły. Tego wieczoru odbyły się także świetlicowe zabawy, trwające do późnych godzin wieczornych. Dużych emocji dla najmłodszych dostarczyła tzw. „zielona noc”, bez której wyjazd nie byłby tak atrakcyjny. Zmęczeni, ale i szczęśliwi mali tancerze wrócili w piątek do Dąbrowicy. Zajęciami podczas wyjazdu zajmowała się kadra w składzie: Ewa Wasilewska-Wójcik (opiekun zespołu, kierownik wyjazdu), Adam Bukowski (opiekun oraz choreograf), Henryk Skórski (instruktor śpiewu) oraz Daniel Mazurek (akompaniator). Na wycieczkę poprowadził dzieci p. Kamil Ziółkowski, dyrektor GOKiS.

E. WASILEWSKA-WÓJCİK

W Ługowie

Naszą lokalną tradycją, kultywowaną już od sześciu lat, stały się zimowe ferie dla dzieci i młodzieży w świetlicy wiejskiej w Ługowie. W tym roku przez niemalże cały okres wycieczki zimowego, tj. w dniach 15 – 27 lutego, wspólnie z mieszkańcami Ługowa realizowaliśmy wypoczynek i zadowolaniem możemy pochwalić się, że na wspólnej zabawie i grach sportowych swój wolny czas spędziła grupa 40 osób. Z uwagi na duże zróżnicowanie wiekowe uczestników podzieliłiśmy na dwie grupy. Grupa pierwsza, w skład której weszły dzieci ze Szkoły Podstawowej w Ożarowie oraz młodzież gimnazjalna, korzystała z bogatego wyposażenia świetlicy od rana do wczesnych godzin popołudniowych. Po licznych treningach wszyscy

zmierzli się w turnieju sportowym, zrealizowanym w 8 kategoriach: piłkarzyki, tenis stołowy – dzieci ze szkoły podstawowej, tenis stołowy – dzieci z gimnazjum, rzutki, strzelanie z łuku, bilard, warcaby, szachy. Uczestnicy otrzymali nagrody rzeczowe i słodczyce, a zwycięzcy zostali uhonorowani pamiątkowymi pucharami. Grupa starsza, składająca się z młodzieży licealnej i osób starszych, korzystała z nowo powstałej siłowni, wyposażonej we wszystkie niezbędne sprzęty, umożliwiające wykonywanie ćwiczeń siłowych i ogólnorozwojowych. W okresie ferii codziennie wieczorem zbierała się grupa 10 „siłaczy”, którzy wyczerpali swoje mięśnie na wszelkich możliwych obciążeniach.

WITOLD NAKONIECZNY

W bibliotece

Wspólnie z instruktorem do spraw kultury panią Moniką Chamerą w czasie ferii zimowych zorganizowaliśmy dla dzieci i młodzieży wyjazd do Teatru im. H.Ch. Andersena w Lublinie, na sztukę pt. „Alicja w krainie czarów” oraz wycieczkę do Muzeum na Zamku w Lublinie. Podczas kolejnych spotkań młodzież miała okazję dowiedzieć się co to jest bioróżnorodność, poznała zmiany klimatu oraz ekonomiczne wartości ekosystemów

a wszystko dzięki rozgrywkom gier planszowych Ropa z Catanu, Władcy doliny i Gra z klimatem, które biblioteka otrzymała z projektu „Zielone gry”. W filii w Tomaszowicach była okazja do poznania techniki robienia palm wielkanocnych.

ANNA WÓJCİK

Wychowanie przedszkolne po zmianach

Zwychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2015/2016 korzystają dzieci od trzeciego do szóstego roku życia, a obowiązkiem rocznego przygotowania przedszkolnego objęte są dzieci pięcioletnie. Sześcioletki odroczone od obowiązku szkolnego mają prawo do opieki przedszkolnej, podobnie jak i czterolatki, a obowiązkiem Gminy jest zapewnienie im miejsca w placówce wychowania przedszkolnego. Dzieci młodsze do placówek publicznych są przyjmowane w miarę wolnych miejsc.

Obecnie w ewidencji placówek niepublicznych są wpisane trzy przedszkola:

Przedszkole Niepubliczne „Smyk” w Dąbrowicy, Dąbrowica 181, 21-008 Tomaszowice;

Przedszkole Niepubliczne „Niezapominajka” w Jastkowie, Panieńszczyzna Al. Warszawska 43, 21-002 Jastków;

Przedszkole Niepubliczne im. Św. Franciszka z Asyżu w Dąbrowicy, Dąbrowica 158 21-008 Tomaszowice.

Nazwa przedszkola	telefon	Czas pracy	Liczba miejsc	Aktualna liczba wychowanków
Przedszkole „Smyk”	81 502 08 72	6.30 – 17.00	70	67
Przedszkole „Niezapominajka”	507 804 513	7.00 – 16.00	40	22
Przedszkole im. Św. Franciszka z Asyżu	81 502 14 15	7.00 – 16.00	20	20

Gmina Jastków organizuje wychowanie przedszkolne w oddziałach przedszkolnych w pięciu szkołach podstawowych. W bieżącym roku szkolnym jest dziewięć takich oddziałów. Przyjmowane są do nich wszystkie chętne dzieci w wieku od 4 do 6 lat. Bezpłatne zajęcia dydaktyczne – wychowawcze trwają w każdym oddziale co najmniej 5 godzin dziennie. Każda szkoła organizuje również opiekę świetlicową dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz zapewnia możliwość skorzystania z ciepłego posiłku w stołówce szkolnej. Odpłatność za zajęcia powyżej 5 godzin wynosi 1 zł za godz.

Co się zmieni w roku szkolnym 2016/2017

Wychowaniem przedszkolnym w roku 2016/2017 objęte będą dzieci w wieku od

3 do 7 lat, a obowiązkiem rocznego przygotowania przedszkolnego objęte są sześcioletki. Od 1 września 2016 r. wszystkie dzieci 6-letnie oraz wszystkie chętne dzieci 4 i 5 letnie mają mieć zapewnione miejsce w przedszkolu lub oddziale przedszkolnym. Dzieci trzyletnie będą przyjmowane do przedszkola w miarę posiadania przez nie wolnych miejsc. Dzieci sześciolatki, które odbyły roczne przygotowanie przedszkolne mogą rozpocząć naukę w klasie pierwszej szkoły podstawowej.

W związku z zapotrzebowaniem na usługi wychowania przedszkolnego dla dzieci trzy i czteroletnich 22 stycznia 2016 r. Rada Gminy Jastków podjęła uchwałę o powołaniu w roku szkolnym 2016/2017 Samorządowego Przedszkola

w Jastkowie dla czterdziestorga dzieci. Będzie mieściło się w Panieńszczyźnie, przy al. Warszawskiej 43 (w budynku dzisiejszej „Niezapominajki”). Nadal będą działać oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, a ich liczba będzie uzależniona od liczby zapisanych dzieci. Czas pracy świetlicy dla uczniów i dzieci przedszkolnych ustali dyrektor szkoły w uzgodnieniu z organem prowadzącym.

Rekrutacja do przedszkola i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych rozpoczęła się w marcu. Informacje o terminie rekrutacji i wzory druków, które trzeba złożyć są na stronach internetowych szkół a także podano je do publicznej wiadomości na stronie internetowej Gminy Jastków.

BARBARA CZUBAK

WYKAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZAKRESU OŚWIATY, KTÓRE FINANSUJE LUB WSPÓŁFINANSUJE GMINA

	Nazwa przedsięwzięcia	Źródło finansowania	Wskaźniki
1	Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie żywienia”	20% udział gminy	sfinansowano obiady dla 128 dzieci
2	Realizacja programu „Pomoc gminy w zakresie żywienia”	20% udział gminy	Opłacono obiady dla 36 dzieci
6	Pomoc materialna o charakterze socjalnym: stypendia szkolne zasiłki szkolne	20% udział gminy	134 uczniów 5 uczniów
7	Dofinansowanie kosztów przygotowania obiadów w stołówce szkolnej	50% udział gminy	ponad 600 obiadów dziennie
8	Dofinansowanie wypoczynku zimowego i letniego dzieci	środki GKRPA Fundusz sołecki	20 993,54
9	Finansowanie zajęć profilaktycznych dla dzieci z Jastkowa i Panieńszczyzny, Finansowanie programów profilaktycznych realizowanych przez szkoły.	Fundusze GKRPA	
10	Gminne stypendia sportowe dla dzieci i młodzieży		500 zł miesięcznie dla stypendysty
11	Zapewnienie wkładu finansowego do projektów realizowanych przez szkoły: Książki naszych marzeń, Edukacja Ekologiczna, Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa,	Dofinansowanie gminy 20% wartości projektu	
12	Dowóz uczniów do szkół		codziennie dowożonych jest 547 dzieci
13	Finansowanie zajęć pozalekcyjnych i specjalistycznych w szkołach (logopeda, pedagog)		
14	Finansowanie nauczania indywidualnego		100 godz. tygodniowo
15	Finansowanie remontów szkół		Dostosowanie pomieszczeń do potrzeb małych dzieci - SP Snopków 65 377,00 zł
16	1. Wyposażenie oddziałów przedszkolnych w sprzęt i pomoce dydaktyczne; 2. Budowa placów zabaw	Realizacja projektu „Modernizacja oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych	Wartość projektu 581 142,74

Ze względu na fakt, że subwencja oświatowa nie pokrywa bieżących kosztów utrzymania szkół gmina w 2015 roku dołożyła kwotę 2 557 470,00 zł.

WYKAZ NAJWAŻNIEJSZYCH ZMIAN W SYSTEMIE EDUKACJI ZWIĄZANYCH Z COFNIĘCIEM OBNIŻENIA WIEKU SZKOLNEGO:

Dzieci rozpoczynają naukę w szkole (w klasie pierwszej) w wieku 7 lat

Dzieci 6-letnie mają obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego

Dzieci 5-letnie mają prawo do wychowania przedszkolnego

Dzieci 4-letnie mają prawo do wychowania przedszkolnego

Dzieci 3-letnie będą miały prawo do wychowania przedszkolnego od 1 września 2017 r.

Prawo do wychowania przedszkolnego oznacza, że jeśli rodzice wystąpią o zapisanie dziecka do przedszkola samorząd lokalny musi zapewnić temu dziecku możliwość uczęszczania do przedszkola lub oddziału przedszkolnego przy szkole w miejscu zamieszkania dziecka lub w jego pobliżu.

Od 1 września 2016 r. dzieci 6-letnie będą mogły pójść do I klasy pod warunkiem odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego. Jeśli

nie będą go miały, konieczna będzie pozytywna opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej. Jeśli chodziły do przedszkola lub oddziału przedszkolnego mogą rozpocząć naukę w szkole (w klasie pierwszej). Decyzję podejmuje rodzic.

Rodzice dziecka 7-letniego, uczącego się w klasie pierwszej mogą zapisać go ponownie do klasy pierwszej od 1 września 2016 r. W takim przypadku dziecko nie będzie klasyfikowane na koniec bieżącego roku szkolnego. Do końca roku szkolnego będzie zobowiązane korzystać z zajęć w swojej klasie lub wrócić do oddziału przedszkolnego lub przedszkola i uczestniczyć tam w zajęciach. Warunkiem koniecznym jest złożenie do 31 marca 2016 r. stosownego wniosku (forma zwyczajowa, określona w każdej ze szkół).

Dziecko urodzone w 2008 roku i uczące się obecnie w klasie drugiej może zostać zapisane ponownie do klasy drugiej od 1 września 2016

r. W takim przypadku dziecko nie będzie klasyfikowane na koniec bieżącego roku szkolnego. Do końca roku szkolnego będzie zobowiązane korzystać z zajęć w swojej klasie. Warunkiem koniecznym jest złożenie do 31 marca 2016 r. stosownego wniosku (forma zwyczajowa, określona w każdej ze szkół).

Klasę pierwszą tworzy się w szkole, jeśli zapisało się do niej co najmniej 7 dzieci. Jeśli jest ich mniej organ prowadzący ma prawo odmówić organizowania klasy i wskazać inną szkołę w pobliżu, w której te dzieci mogą realizować obowiązki szkolne.

Szkoły proszą o podjęcie decyzji w wyznaczonym terminie, tj. do końca marca 2016 ze względu na to, że w kwietniu planuje się kolejny rok szkolny i każdy dyrektor, najpóźniej 30 kwietnia musi wiedzieć ile ma zaplanować oddziałów.

HELENA SKOMOROWSKA

Otwarte konkursy ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych

Od ponad roku gmina ogłasza otwarte konkursy ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych. Konkursy kierowane są do organizacji pozarządowych, fundacji, stowarzyszeń, klubów sportowych i parafii. W połowie lutego 2016 roku ponownie ogłoszono konkurs na realizację zadań publicznych, m.in. w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej przez dzieci, młodzież i dorosłych mieszkańców oraz realizację projektów artystycznych w zakresie kultury i sztuki. Ogłoszenie o konkursie przewiduje także realizację zadań w zakresie turystyki i krajoznawstwa, z wykorzystaniem walorów turystycznych gminy Jastków, ze szczególnym uwzględnieniem

turystyki rodzinnej i potrzeb seniorów. Nie zapominamy również o najmłodszych. W trosce o stan ich zdrowie ogłoszono konkursy na realizację zadań w zakresie ochrony i promocji zdrowia oraz działalności na rzecz osób niepełnosprawnych. Rodzaje zadań obejmują badanie wzroku dzieci i szkolenie w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej dla dzieci ze szkół podstawowych, a także warsztaty terapii zajęciowej dla dzieci niepełnosprawnych z terenu gminy Jastków. Wyniki konkursu zostały ogłoszone w połowie marca, a działania rozpoczną się z początkiem kwietnia.

REFERAT EDUKACJI KULTURY SPORTU
I SPRAW SPOŁECZNYCH.

Finalistka konkursu przyrodniczego

Zuzanna Czarnecka została finalistką konkursu przyrodniczego organizowanego przez Lubelskiego Kuratora Oświaty. Zuzia jest uczennicą klasy VI Szkoły Podstawowej im. J.I. Kraszewskiego w Snopkowie. Z jej sukcesu cieszy się cała społeczność uczniowska, dydakcja i wszyscy nauczyciele. Ona sama nie ukrywa rozczarowania, ponieważ - jak twierdzi - jej celem było uzyskanie tytułu laureata. Mimo wszystko gratulujemy.

JOLANTA CZUBACKA

Gminne stypendia sportowe

Stypendia są przeznaczone dla młodych sportowców zamieszkałych na terenie naszej gminy. Zawodnicy, którzy będą otrzymywać stypendium sportowe, muszą spełniać wiele kryteriów. Każdy z nich musi być co najmniej uczestnikiem Igrzysk Olimpijskich, Uniwersjady, Mistrzostw Świata, Mistrzostw Europy, Pucharu Świata, członkiem Kadry Narodowej w swojej kategorii wiekowej, medalistą Mistrzostw Polski, Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży, uczestnikiem rywalizacji jako członek kadry I zespołu w oficjalnych rozgrywkach ligowych ekstraklasy, I lub II ligi o zasięgu ogólnopolskim w zespołowych grach sportowych. Dyscyplina, którą uprawia musi być dyscyplina

olimpijską. Dodatkowymi warunkami jest również otrzymanie na koniec roku szkolnego poprzedzającego rok przyznania stypendium co najmniej poprawnej oceny z zachowania i posiadanie aktualnej karty zgłoszenia, licencji bądź innego dokumentu potwierdzającego uprawnienia do udziału w rywalizacji sportowej. Stypendyści są zobowiązani do promowania gminy Jastków poprzez m.in. aktywne uczestnictwo w życiu sportowym gminy i godne reprezentowanie jej na zawodach sportowych.

Tegoroczne stypendystki uprawiają jeździectwo i pływanie. Życzymy im dalszych sukcesów!

REFERAT EDUKACJI KULTURY SPORTU
I SPRAW SPOŁECZNYCH.

Prymusi

Z końcem stycznia we wszystkich szkołach naszej gminy zakończył się pierwszy okres nauki. Uczniom wystawiono oceny śródroczne, wykonano zestawienia podsumowujące, wyliczono średnie ocen. Część tych średnich pozwala na tytuł prymusa szkoły. Czytelnikom „Gazety Jastkowskiej” prezentujemy listę prymusów, czyli uczniów, których średnia ocen wyniosła co najmniej 4,75 i którzy zachowują się wzorowo lub bardzo dobrze. Szkoły, w których uczą się prymusi są z nich dumne. Życzymy im sukcesów na kolejnych etapach edukacyjnych. (RED.)

Gimnazjum im. J. Piłsudskiego w Jastkowie

KLASY I: Klaudia Babisz - 5,27; Natalia Goral - 5,07; Mikołaj Paszczyk - 5,07; Dominika Kozieł - 4,93; Julia Chmielewska - 4,87; Aleksandra Kołodziej - 4,87; Aleksandra Derkacz - 4,80; Jakub Skomorowski - 4,80; Aleksandra Pysznik - 4,80.

KLASY II: Aleksandra Sidoruk - 5,43; Katarzyna Sochal - 5,0; Natalia Prazmo - 4,86; Patryk Paszczyk - 4,79.

KLASY III: Magdalena Szymańska - 5,47; Sara Wrona - 4,87.

SP im. T. Kościuszki w Jastkowie

KLASY IV: Jusiak Julia - 4,82; Suchodolska Katarzyna - 5,27; Stróżek Miłosz - 5,09; Nogal Matylda - 4,9

KLASY V: Mirosław Karolina - 4,91; Turczyn Olga - 4,91; Biernacka Natalia - 5,0; Drozd Klaudia - 4,91; Drzewiecki Bartłomiej - 4,82; Kusyk Anna - 4,82

KLASY VI: Nowak Konrad - 5,18; Biedacha Klaudia - 5,09; Wilk Kacper - 5,0; Środa Mateusz - 4,91

SP im. A. i A. Nowaków w Ożarowie

Kl. IV: Filipczuk Natalia - 5,18; Kozak Błażek - 4,91; Kucaba Krystian - 4,91; Franczak Jakub - 4,82

Kl. V: Perdun Piotr - 5,36; Kosior Natalia - 4,91; Łuczywek Natalia - 4,82; Chyla Kacper - 4,82

Kl. VI: Kasprzak Agnieszka - 5,00

SP im. B. Prusa w Płusowicach

Kl. IV: Kucharczyk Filip - 5,00; Wartacz Julia - 4,91

Kl. V: Łazarz Kacper - 5,09; Mazurek Dawid - 5,00; Sobczak Paulina - 5,00; Ryszkowska Izabela - 4,91; Gryniuk Aleksandra - 4,82

Kl. VI: Mroczek Alicja - 5,00

SP im. J. I. Kraszewskiego w Snopkowie

KL. IV: Zawadzki Miłosz - 5,09; Pałkowski Jan - 5,0; Chmiel Jakub - 4,81

KL. V: Gajewska Inga - 5,0; Dębowczyk Martyna - 4,82

KL. VI: Czarnecka Zuzanna - 5,36

SP im. Jana Pawła II w Tomaszowicach

Kl. IV: Misztal Amelia - 4,91; Lalak Zuzanna - 4,82

Kl. V: Lalak Aleksandra - 5,18; Pietrak Miłosz - 5,09;

Kl. VI: Pędzisz Michalina - 5,29; Staszewski Kacper - 4,84

„RODZINA 500+”

500 zł miesięcznie na dziecko mogą otrzymać rodzice, opiekunowie prawni lub opiekunowie faktyczni dziecka, do ukończenia przez nie 18 roku życia. Świadczenie to będzie wypłacane przez urzędy miast i gmin, a także - jak w przypadku gminy Jastków - ośrodki pomocy społecznej.

Od 1 kwietnia mieszkańcy naszej gminy, będą mogli składać wnioski w siedzibie GOPS w Jastkowie (ul. Legionistów 1), a także w szkołach na terenie gminy (daty w tabeli)

Prawo do świadczenia – ważne daty

Wnioski należy składać zgodnie z miejscem zamieszkania, a nie zameldowania. Pierwszy okres, na który będzie ustalane prawo do świadczenia trwa od 1 kwietnia 2016 r. do 30 września 2017 r. W kolejnych latach prawo to będzie ustalane na okres od 1 października do 30 września następnego roku. Przy ubieganiu się o świadczenie na drugie i kolejne dziecko wystarczy złożyć wniosek, bez zaświadczeń o dochodach. Jeśli wniosek dotyczy pierwszego dziecka, należy dołączyć zaświadczenia o dochodach, bo od nich zależy przyznanie świadczenia (800,00 zł na osobę w rodzinie lub 1200,00 zł na osobę w rodzinie, w przypadku rodziny z niepełnosprawnym dzieckiem). Prawo do pomocy w ramach programu rządowego „Rodzina 500+” ustala się na podstawie danych za rok 2014 i dołączone do wniosku zaświadczenia powinny dotyczyć dochodów z tego roku. **Wnioski będą przyjmowane od 1 kwietnia 2016 r. Jeśli wpłynie on w terminie 01.04 - 01.07.2016 r. rodzice otrzymają 500 zł na dziecko od 1 kwietnia 2016 r.; jeśli po 1 lipca 2016 r. – od miesiąca, w którym wpłynął wniosek.** Ustalenie prawa i wypłata świadczeń dla wniosków złożonych w terminie nastąpi w ciągu 3 miesięcy od daty złożenia, z wyrównaniem od 1 kwietnia.

Zaświadczenia o dochodach

W przypadku ubiegania się o świadczenie

wychowawcze na pierwsze dziecko, do wniosku należy dołączyć:

Oświadczenie o wysokości innych dochodów niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych.

Oświadczenie o dochodach osiąganych przez osoby podlegające przepisom o zryczałtowanym podatku dochodowym, od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, zawierające informacje o wysokości dochodu, wysokości składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, wysokości podatku dochodowego oraz dochodu po odliczeniu składek i podatku.

Dokumenty potwierdzające utratę lub uzyskanie dochodów i ich wysokość.

Co dołączyć do wniosku?

Do wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, niezależnie od tego, czy na pierwsze, drugie czy następne dziecko, dołącza się zaświadczenia lub oświadczenia oraz dowody pozwalające ustalić prawo do świadczenia. Mogą to być: zaświadczenie sądu opiekuńczego lub ośrodka adopcyjnego o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie o przysposobienie dziecka; prawomocne orzeczenie sądu o rozwodzie lub separacji; orzeczenie sądu opiekuńczego o ustaleniu opiekuna prawnego dziecka; inne dokumenty potwierdzające spełnianie warunków do przyznania świadczenia.

Szkoła Podstawowa w Ożarowie	Szkoła Podstawowa w Tomaszowicach	Szkoła Podstawowa w Płusowicach	Szkoła Podstawowa w Snopkowie
04.04.2016	05.04.2016	04.04.2016	05.04.2016
06.04.2016	07.04.2016	06.04.2016	07.04.2016
11.04.2016	12.04.2016	11.04.2016	12.04.2016
13.04.2016	14.04.2016	13.04.2016	14.04.2016
18.04.2016	19.04.2016	18.04.2016	19.04.2016
20.04.2016	21.04.2016	20.04.2016r.	21.04.2016
25.04.2016	26.04.2016	25.04.2016	26.04.2016
27.04.2016	28.04.2016	27.04.2016	28.04.2016

Gimnazjaliści - nasza duma

Jest wiele wydarzeń, z których jesteśmy dumni. Tytuł finalisty konkursów kuratorskich uzyskali: z języka angielskiego - Jakub Skomorowski; z języka polskiego - Magda Szymańska. „Nasza szkoła w naszych rękach” pod takim hasłem wszyscy uczniowie gimnazjum tworzą wspólnotę. Uczestniczymy w projekcie „Akademia Młodego Lidera społeczności lokalnej”. Aktywny samorząd uczniowski to gwarancja samorządności i samodzielności oraz odpowiedzialności, czemu daliśmy wyraz, biorąc udział w akcji Sprzątania Świata - Polska.

Realizujemy program „Wiem, bo czytam”, uczniowie po raz czwarty już stanęli do konkursu „Mistrz pięknego czytania” - zwyciężyła Katarzyna Fatyga. W V Festiwalu Słowa i Obrazu, Gabriela Mańka otrzymała wyróżnienie wśród 280 uczest-

ników festiwalu. Natomiast tytuł Omnibusa Polonistycznego zdobyła Aleksandra Sidoruk z kl. IIa.

„Są dwie drogi, aby przeżyć życie. Jedna to żyć tak, jakby nic nie było cudem. Druga to żyć tak, jakby cudem było wszystko” - to hasło akcji „Drogowskazy”. Rozmawialiśmy o wartościach moralnych i możliwościach doskonalenia się. Pisaliśmy o autorytetach, kręciliśmy teledyski inspirowane piosenkami mającymi wpływ na życie wielu pokoleń oraz projektowaliśmy zakładki do książek. III Noc Kultury zaczęła się prezentacją baśni „Trzy kruki” dla młodszych kolegów. Potem był maraton tańca, nocny seans filmowy, o północy rozgrywki sportowe. Jesteśmy szczęśliwymi - możemy nocować w szkole!

Włączamy się w różne akcje charytatywne: Pomóż dzieciom przetrwać zimą, Góra Grosza,

Część informacji niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia urząd będzie musiał pozyskać samodzielnie. Dotyczy to informacji o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz o orzeczeniach niepełnosprawności.

Jak i gdzie złożyć wniosek?

Wniosek i załączniki do wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego można złożyć osobiście, za pośrednictwem poczty oraz drogą elektroniczną, za pomocą systemów teleinformacyjnych, tj.: portalu informacyjno-usługowego emp@tia (emapatia.mpips.gov.pl); platformy usług elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (pue.zus.pl); banków krajowych świadczących usługi drogą elektroniczną, spełniających wymogi określone w informacji zamieszczonej na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej. Dodatkowo, w okresie od 04.04 do 30.04.2016 r., w godzinach od 13.00 do 17.00, będą uruchomione punkty przyjmowania wniosków o świadczenia wychowawcze według harmonogramu zamieszczonego w tabeli:

Ponadto wnioski będą przyjmowane w siedzibie GOPS, w dniach 01.04 - 30.04.2016 r., w godzinach 7.30 do 17.00

GOPS

zbiórka zabawek dla dzieci w szpitalu w Lublinie, zorganizowaliśmy charytatywną dyskotekę, ze zbiórką na operację serca małej dziewczynki; zrezygnowaliśmy z klasowych prezentów od św. Mikołaja na rzecz naszej potrzebującej koleżanki. Zależy nam, by uczestniczyć w życiu społeczności lokalnej, stąd nasza obecność na uroczystości z okazji Dnia Seniora. Poetyckim programem *Przez pokolenia z walizką* chcieliśmy podziękować tym, którzy na co dzień służą nam swoją mądrością i doświadczeniem życiowym. Dziękujemy gospodarzom Balu Gimnazjalnego - Rodzicom, dzięki ich zaangażowaniu spędziliśmy jedno z najpiękniejszych chwil. To również czas, by podziękować naszym nauczycielom po prostu za wszystko. Dziękujemy!

UCZNIOWIE GIMNAZJUM

ROZMOWA Z KAZIMIERZEM SMOLAKIEM, KOMENDANTEM GMINNYM OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH

Od lat strażacy cieszą się doskonałą reputacją w społeczeństwie. Cenieni są za odwagę, wysiłek, stałą gotowość niesienia pomocy i zapewnianie poczucia bezpieczeństwa ludności cywilnej. Od lat każdy chłopiec na pytanie, kim chciałby w przyszłości zostać odpowiada, że strażakiem. Przynależność do straży pożarnej wiąże się z wieloma wyrzeczeniami. Jest to służba dla ludzi i ich życiowego dobytku. Dlatego strażaków Państwowych Straży Pożarnych oraz Ochotniczych Straży Pożarnych można z całą pewnością określić mianem bohaterów.

Rozpocznijmy naszą rozmowę od statystyki, proszę o przekazanie naszym Czytelnikom kilku faktów na temat Ochotniczych Straży Pożarnych.

- Na terenie Gminy Jastków działa 5 jednostek OSP, w których swoją służbę pełni 133 strażaków. Są to Moszenki, Tomaszowice, Ługów, Płuszwowice i Ożarów. Spośród nich największą jest jednostka OSP w Moszenkach, która jednocześnie znajduje się w Krajowym Systemie Ratownictwa. Liczy sobie 45 członków, którzy mają wszystkie niezbędne szkolenia z zakresu pożarnictwa oraz udzielania pierwszej pomocy. W pozostałych jednostkach również mamy wielu wyszkolonych strażaków: w Płuszwowicach – 28; w Ożarowie – 24; w Tomaszowicach – 20; w Ługowie – 15. Gminne OSP dysponuje jednym pojazdem „ciężkim”, który jest w stanie zabrać na akcję gaśniczą 8500 l wody. Ponadto na naszym wyposażeniu są 3 samochody średnie, które mogą zabrać na akcję do 5 000 l wody oraz 4 pojazdy lekkie, służące do przewożenia strażaków, pompy i inny sprzęt, niezbędny do prowadzenia akcji gaśniczo-ratunkowych. Jednostki wchodzące w skład systemu ratownictwa uczestniczą w różnego typu akcjach, nie tylko gaśniczych, ale też drogowych i ratowniczych.

Na wyposażeniu OSP Moszenki jest średni zestaw ratownictwa drogowego, który wykorzystujemy w trakcie wypadków. Ponadto OSP zajmuje się usuwaniem złamanych konarów drzew, jak również ratuje z opresji zagubione, bezbronne zwierzęta.

Wspomniał Pan, że OSP Moszenki wchodzi w skład Krajowego Systemu Ratunkowego. To znaczy, że uczestniczy w akcjach nie tylko na terenie gminy?

- Moszenki uczestniczą we wszystkich zdarzeniach, na które zostaną wezwane. Niejednokrotnie były wyjazdy poza rejon naszej gminy. W momencie zdarzenia, jego uczestnik kontaktuje się z numerem ratunkowym 112 bądź innym numerem (997,998). Po skierowaniu informacji przez dyspozytora, automatycznie uruchamia się syrena na budynku OSP oraz na telefonach strażaków OSP Moszenki. W kilka minut od otrzymania wezwania jesteśmy w stanie wyruszyć na ratunek. Zdarza się, że na miejscu jesteśmy szybciej niż jednostki Państwowej Straży Pożarnej. W 2014 roku uczestniczyliśmy w 90 zdarzeniach, natomiast rok 2015 przyniósł nam 85 różnego typu wyjazdów.

Skoro mowa o Państwowej Straży Pożarnej, proszę powiedzieć, czy członkowie OSP z gminy Jastków służą także w szeregach PSP?

Służba w OSP jest swego rodzaju startem do zostania zawodowym strażakiem. Obecnie z terenu gminy Jastków w PSP służy 5 strażaków, którzy rozpoczynali w OSP Moszenki i Płuszwowice. Mamy także chłopaka w Szkole Chorażych, który po jej ukończeniu również zasili szeregi straży zawodowej i na pewno naszej gminnej.

Trwa obecnie gorący okres dla jednostek, ponieważ odbywają się zebrania zarządów OSP. Jak wygląda struktura w Ochotniczej Straży Pożarnej?

- Poszczególne jednostki OSP są zrzeszone w Gminnym Oddziale Związku OSP RP, gdzie mają po dwóch przedstawicieli w zarządzie. Prezesem zarządu jest Bogdan Strug, Wiceprezesem Witold Nakonieczny. Ja natomiast jestem Komendantem Gminnym OSP. Nad wszystkimi sprawami związanymi z działalnością OSP czuwa zarząd gminny, który rozpatruje plany i zamierzenia jednostek na swoich posiedzeniach. W bieżącym roku mija pięcioletnia kadencja w zarządach OSP oraz gminnym związku OSP. Obecnie trwa Kampania Walnych Zebrań Sprawozdawczo – Wyborczych, podczas których wybierane są składy wspomnianych zarządów i członków komisji rewizyjnych. Również następują wybory delegatów do zarządu gminnego. W II kwartale br. odbędzie się Zjazd Gminny Związku OSP RP, na którym zostanie wybrane prezydium zarządu i komisji rewizyjnej na najbliższe 5 lat.

Wielu mieszkańców gminy miało możliwość podziwiać sprawność naszych strażaków, ale OSP może też pochwalić się bogatą historią. W jakich latach powstały poszczególne jednostki z terenu gminy?

- Najstarszymi funkcjonującymi jednostkami są Tomaszowice oraz Ługów, które zostały założone w 1956 roku. Jednostka w Płuszwowicach powstała w 1960 roku a jednostkę w Ożarowie założono w 1962 roku. Najmłodszą i zarazem największą są Moszenki, założone w 1978 roku. Mówiąc o obecnych należy także wspomnieć o tych, które działały w latach wcześniejszych w Jastkowie, Snopkowie i Dąbrowicy.

Ochotnicza Straż Pożarna, to nie tylko pomoc mieszkańcom, to także miejsce skupiające i budujące społeczność lokalną. OSP daje młodzieży możliwość lepszego rozwoju. Od lat wokół remiz strażackich skupione jest życie sportowo-kulturalne okolicznych miejscowości. W tych budynkach często powstawały świetlice wiejskie, w których działają Koła Gospodyń Wiejskich. Organizowane są również zawody strażackie i festyny.

- Tak właśnie jest. Świetlice działające przy remizach strażackich w Moszenkach, Płuszwowicach oraz Ługowie są wyremontowane i oferują bardzo dobre warunki lokalowe dla lokalnej społeczności. Remonty wykonano przy udziale środków pochodzących z budżetu Gminy Jastków.

Panie Komendancie, dziękuję za rozmowę. Życzę wielu sukcesów na płaszczyźnie związku i oczywiście jak najmniej interwencji i wyjazdów na akcje ratunkowe.

ROZMAWIAŁ: MARCIN ABRAMEK
FOT. ARCHIWUM OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ W MOSZENKACH

Przyjaciele, na których zawsze można liczyć

WYWIAD Z JANKIEM CHOCYKIEM, DRUŻYNOWYM
I JASTKOWSKIEJ DRUŻYNY HARCERSKIEJ „BELUARDA”

- Na początek chciałbym usłyszeć jak rozpoczęła się twoja przygoda z harcerstwem.

- Moja przygoda z harcerstwem rozpoczęła się w gimnazjum. Mój brat zaprowadził mnie na pierwszą zbiórkę. Było to spotkanie III Lubelskiej Drużyny Harcerzy „BASTION”. W jej szeregach funkcjonowałem przez 3 lata. Następna drużyna była już obecna - BELUARDA”, w której jestem drużynowym.

- Czy na terenie gminy Jastków są inne drużyny?

- Tak. Są dwie – nasza męska I Jastkowska Drużyna Harcerska „BELUARDA” i II Jastkowska Drużyna Harcerzy „ŚWIT” - żeńska, prowadzona przez drużynową Agatę Kurdziel.

- Jakie były okoliczności powstania BELUARDY?

- Historia drużyny rozpoczęła się na kursie drużynowych, w którym uczestniczyłem. Byłem wtedy w II klasie liceum. Przed nim już miałem zamiar założenia drużyny harcerskiej. Na kursie spotkałem Konrada Konefała - instruktora, harcmistrza i mieszkańca Jastkowa. Konrad zaproponował mi założenie drużyny w Jastkowie. W momencie zakładania BELUARDY, w Snopkowie funkcjonował zastęp harcerzy, działający w ramach lubelskiego „BASTIONU”, prowadzony przez mojego brata.

To właśnie na bazie tego zastępu stworzyłem jastkowską „BELUARDE”.

- Harcerstwo to organizacja, podobnie jak straż pożarna, policja czy wojsko opierająca się na hierarchii i podległości. Przybliż nam strukturę organizacyjną polskiego harcerstwa.

- Na czele drużyny stoi drużynowy, któremu bezpośrednio pomaga przyboczny. Przyboczny jest osobą przygotowującą się do objęcia funkcji drużynowego. Bezpośrednimi podwładnymi drużynowego oraz przybocznego są zastępowi. Każdy zastępowy prowadzi zastęp złożony z 6 – 8 osób. Zastępy stanowią drużynę. Na chwilę obecną nasza Beluarda liczy sobie 33 harcerzy z terenu gminy Jastków, w większości mieszkających w Jastkowie. Są w niej także druhowie z Dębówki, Marysina i Snopkowa. W harcerstwie można wyróżnić 3 pionów: zuchów, harcerzy i pion wędrowniczy. Zuchem można zostać od IV klasy szkoły podstawowej. Grupa zuchów to gromada. Od V klasy szkoły podstawowej do klasy II gimnazjum jest wiek harcerski. Harcerze gromadzą się w drużynach. Od III klasy gimnazjum do III klasy liceum jest wiek wędrowniczy. Wędrownicy gromadzą się w drużynach wędrow-

- Powiedz: co oznacza słowo beluarda i dlaczego akurat taką nazwę obraliście?

- Beluarda jest to średniowieczny element fortyfikacji zamków. Również w latach późniejszych beluardy pełniły rolę małych baszt. Nasza drużyna obrała taką nazwę z dwóch powodów. Po pierwsze czerpiemy swoje wzorce z tradycji rycerskich. W trakcie obrzędów harcerskich przyjeżdżamy elementy zaczerpnięte z rycerstwa, które nadają drużynie unikalności. Po drugie powstał na bazie Bastionu, więc także naszą nazwą chcieliśmy nawiązać do fortyfikacji. Bastion to duży element fortyfikacyjny a Beluarda mniejszy. To logiczne, jeśli wziąć pod uwagę mechanizm powstania naszej drużyny.

- Harcerstwo kojarzy się z przygodą. Jaki był najciekawszy wyjazd, obóz, wędrowka, która zapadła wam w pamięć?

- Myślę, że najciekawszymi wyjazdami są obozy harcerskie. W ubiegłym roku odbył się drugi obóz w historii drużyny. Stacjonowaliśmy we wsi Prondzonka nad Jeziorem Kielskim na Kaszubach. Wszyscy wspominaliśmy dwudniową wędrowkę, podczas której natknęliśmy się na inny obóz ZHR. W trakcie spotkania mieliśmy okazję poznać kolegów - druhow i wymienić doświadczenia. Niezwykła atrakcja i ciekawym przeży-

PRAWO HARCERSKIE W ZHR:

Harcerz służy Bogu i Polsce i sumiennie spełnia swoje obowiązki.

Na słowie harcerza polegają jak na Zawiszy.

Harcerz jest pożyteczny i niesie pomoc bliźnim.

Harcerz w każdym widzi bliźniego, a za brata uważa każdego innego harcerza.

Harcerz postępuje po rycersku.

Harcerz miłuje przyrodę i stara się ją poznać.

Harcerz jest karny i posłuszny rodzicom i wszystkim swoim przełożonym.

Harcerz jest zawsze pogodny.

Harcerz jest oszczędny i ofiarny.

Harcerz jest czysty w myśli, mowie i uczynkach, nie pali tytoniu i nie pije napojów alkoholowych.

ciem był nocleg w zakolu rzeki, w szalasach, które sami zrobiliśmy. Godna uwagi była też wycieczka do Gdańska na Westerplatte, gdzie każdy z uczestników miał za zadanie zdobyć jak najwięcej informacji na temat bohaterskiej obrony polskiego wybrzeża. Innym wydarzeniem, organizowanym na koniec całego roku służby harcerskiej jest turniej drużyn leśnych. (w harcerstwie wyróżnia się 4 drużyny: próbna, polowa, leśna i puszczańska). W ubiegłym roku Beluardzie została nadana kategoria drużyny leśnej, co dało nam prawo do startu w turnieju organizowanym przez Lubelską Chorągiew Harcerzy. Biorąc w nim udział najlepsze drużyny z województwa, a my w tym turnieju zajęliśmy 3 miejsce, z czego jesteśmy dumni.

- Brawo! Wiec jesteście III drużyną w województwie? Teraz pewnie macie aspiracje do uzyskania kategorii puszczańskiej?

- Tak. Obecnie przygotowujemy się do turnieju ogólnopolskiego, żeby osiągnąć najwyższą kategorię jaką jest drużyna puszczańska.

- A co daje bycie harcerzem?

- Harcerstwo uczy radzenia sobie w każdych warunkach i sytuacjach. Uczy codziennej pracy nad sobą i buduje w młodych ludziach świadomość, że należy się ciągle rozwijać i doskonalić. Drużyna jest grupą przyjaciół, na których zawsze można liczyć, którzy nigdy nie zawiodą i nie pozostawiają w potrzebie.

- Jak wspomnieliście drużyna to przyjaciele, którzy nie zawodzą. Życze aby wasza drużyna rozwijała się, wspierała i osiągała wyznaczone cele.

ROZMAWIAŁ: MARCIN ABRAMEK

FOTO: ZDJĘCIA UDOSTĘPNIŁ PRZEZ
I JASTKOWSKĄ DRUŻYNĘ HARCERSKĄ BELUARDA

Inwestycje wykonane w 2015 roku

Czas szybko biegnie, mamy już za sobą sporą część obecnego roku, ale pierwsze miesiące zawsze są czasem do podsumowań i planów. Jako podsumowanie chciałbyśmy pokazać najważniejsze zadania, które udało się zrealizować w 2015 roku. Są wśród nich inwestycje drogowe i sanitarne, oświetlenie i remonty. Zakończyliśmy także dwa duże projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej. Na zadania inwestycyjne wykonane w roku 2015 wydatkowano kwotę 12 368 391 zł.

Drogi:

1. Przebudowano ulicę Karmelową w Marysinie na odcinku 660 mb. Budowa obejmowała wykonanie nawierzchni z kostki brukowej betonowej oraz jej odwodnienie. Koszt - 470 684,74 zł.

2. Budowa chodnika w pasie drogowym drogi wojewódzkiej Lublin - Nałęczów w miejscowości Tomaszowice Kolonia. Inwestycja została wykonana przy udziale środków pochodzących z budżetu Województwa Lubelskiego. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 156 755 zł, w tym udział gminy Jastków wyniósł 60%.

3. Przebudowa ul. Szarugi w Marysinie na odcinku 655 mb. Koszt - 302 956,27 zł. Budowa obejmowała wykonanie warstwy odsączającej z piasku oraz podbudowy pomocniczej z gruntuocementu na poszerzeniu oraz podbudowy zasadniczej z kruszywa łamanego. Została także wykonana warstwa wyrównawcza, wiążąca i ścieralna z mieszanki mineralno-asfaltowej.

4. Przebudowa ulicy Gwiazdzistej w Natalinie na odcinku o długości 2250 mb. Koszt - 329 991,90 zł. Przebudowa ta miała na celu poprawę bezpieczeństwa i likwidację znacznych utrudnień w ruchu na drodze wybudowanej kilka lat temu, ale tak wąskiej, że z trudem wymijały się na niej samochody osobo-

we. Dodatkowo kłopoty spotęgował krawężnik przy wybudowanym w 2010 roku chodniku. Dlatego też postanowiono wykonać niezbędne roboty mające na celu poprawę bezpieczeństwa. Ich zakres obejmował m.in. frezowanie istniejącej nawierzchni, wykonanie koryta, warstwy odsączającej oraz podbudowy z gruntuocementu na poszerzeniu, warstwy wyrównawczej oraz ułożenie siatki z włókien szklanych, warstwy wiążącej oraz ścieralnej na poszerzeniu, regulację oraz przebrukowanie istniejących zjazdów.

5. Budowa drogi gminnej w miejscowości Tomaszowice - Kolonia za kwotę 338 235,86 zł. Na to zadanie uzyskaliśmy dofinansowanie Urzędu Marszałkowskiego ze środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych. W trakcie robót wykonano koryta na obustronnym poszerzeniu. Ułożono także warstwę odsączającą oraz podbudowę z gruntuocementu. Roboty objęły również wykonanie górnej warstwy podbudowy z kruszywa łamanego, a także wykonanie warstwy wiążącej oraz ścieralnej.

Oświetlenie:

1. Oświetlenie drogowe w miejscowości Józefów - Pocięcha na długości 1453 m za kwotę 98 209,50 zł. Inwestycja objęła: montaż słupów oświetleniowych w ilości 27 sztuk, budowę kablowej linii oświetleniowej długości 1 453 m, montaż opraw oświetleniowych LED sztuk 27 na wysięgnikach, budowę 1 szafki oświetleniowej SO, oraz wykonanie przyłącza kablowego.

2. Budowa oświetlenia przy drodze gminnej w Tomaszowicach. Koszt robót - 142 212,40 zł. Zadanie objęło montaż słupów oświetleniowych w ilości 37 sztuk, budowę kablowej linii oświetleniowej długości 1 703 m, montaż opraw oświetleniowych LED sztuk 37 na wysięgnikach, a także podobnie jak w Józefowie - Pocięchu wybudowano 1 szafkę oświetleniową SO i wykonano przyłącze kablowe.

3. Budowa oświetlenia w Smugach za kwotę 297 660,00 zł. Z uwagi na złożoność i zakres robót inwestycja została podzielona na II etapy, w których postawiono 62 słupy oświetleniowe na łącznym

Garaż dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Moszenkach

Parking w Panieńszczyźnie przy Zespole Parkowo-Pałacowym

Gminne inwestycje drogowe

Most na Ciemiędzy. Realizacja wspólnie z Zarządem Powiatu.

Na budowę oświetlenia w Smugach wydano kwotę 297 660,00 zł

W ubiegłym roku zostało ustawionych 10 sztuk nowych wiat na kwotę 54 000 zł

odcinku 3 245 m wraz z całą infrastrukturą techniczną.

Projekty:

1. W 2015 roku zakończyła się realizacja dużego projektu „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu”, który polegał on na dostawie 150 komputerów wraz z oprogramowaniem, przeprowadzeniu szkoleń oraz świadczeniu usługi dostępu do Internetu dla beneficjentów projektu. Głównym celem projektu było zapewnienie dostępu do Internetu dla 150 gospodarstw domowych z terenu gminy Jastków zagrożonych wykluczeniem cyfrowym z powodu trudnej sytuacji materialnej lub niepełnosprawności. Całkowity koszt projektu wyniósł 886 778,41 zł. Projekt był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka „Dotacja na Innowację”.

2. Zrealizowany zostało zadanie projektowe pod nazwą EKO-ENERGIA w Gminie Konopnica i Jastków. W jego ramach zamontowano 300 instalacji solarnych oraz 50 kotłowni opalanych biomasą. Całkowita wartość projektu wyniosła 7 636 439 zł, z czego 85 % kosztów pokryły środki pochodzące z UE.

Inne:

1. W Moszenkach został wzniesiony w stanie surowym budynek przeznaczony na garaże dla Ochotniczej Straży Pożarnej, która funkcjonuje w ramach Krajowego Systemu Ratunkowego. Koszt inwestycji - 195 711,35 zł. Jest to budynek gospodarczy, wolnostojący, parterowy. Inwestycja została wykonana w technologii tradycyjnej.

2. Rozpoczęła się budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Snopków na odcinku o długości ok. 2,5 km. Na ten cel przeznaczono kwotę 924 529,39 zł. Inwestycja obejmuje budowę sieci kanalizacji

sanitarnej wraz z kanałami bocznymi i przyłączami do granicy nieruchomości w miejscowości Snopków. Część podstawowa kanalizacji przebiega w sąsiedztwie drogi gminnej.

3. Przy siedzibie gminy został wybudowany parking, który jest początkiem prac związanych z rewitalizacją pałacu i parku. Budowa parkingu poprawiła nieco stan alei dojazdowej, która nawieziona niewłaściwym materiałem sprawia kłopoty w utrzymaniu. Wykonano 2173 m² nawierzchni z kostki brukowej na podbudowie z kruszywa łamanego. Na parking znalazło się 37 miejsc dla pojazdów. W ramach tego zadania wykonana została także zatoka przystankowa przy drodze „Warszawskiej” w miejscowości Barak. W ramach robót budowlanych została wykonana pełnomiarowa zatoka o długości 56 m z przeznaczeniem do zatrzymywania autobusów. Całkowity koszt tych zadań to kwota 202 950,00 zł.

4. Nowe wiaty przystankowe. W ubiegłym roku zostało ustawionych 10 sztuk nowych wiat na kwotę 54 000 zł. Nowe wiaty postawiono w miejsce tych najbardziej zniszczonych, mając na uwadze wygodę pasażerów, ale też poprawę estetyki i wizerunku gminy. W roku bieżącym planowane są kolejne nowe wiaty.

5. Budowa nowego mostu na Ciemiędzy w Jastkowie wraz z gruntownym remontem drogi powiatowej Jastków-Wygoda. Środki finansowe na ten cel pochodziły z trzech źródeł: dotacji, budżetu powiatu oraz wkładu gminy, który wyniósł 1 175 500 zł. Tę dużą inwestycję nasza gmina zrealizowała w partnerstwie z Powiatem Lubelskim.

6. W ramach przygotowania do nowych zadań opracowane zostały koncepcje i dokumentacje budowlane dla planowanych do realizacji, nowych inwestycji.

PRACOWNICY REFERATU STRATEGII, INWESTYCJI I ROZWOJU

Odnawialne źródła energii dla mieszkańców

Z uwagi na duże zainteresowanie naszych mieszkańców odnawialnymi źródłami energii, władze gminy zdecydowały ubiegać się o fundusze z Regionalnego Funduszu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014-2020, Działania 4.1 Wsparcie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii (OZE), przeznaczone na montaż paneli słonecznych, ogniw fotowoltaicznych i kotłów na biomasę. Orientacyjna kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach konkursu to ok. 424 mln zł.

Zgodnie z przepisami *Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o OZE*, odnawialne źródła energii to odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów. Świadomość ludzi dotycząca ekologii i odnawialnych źródeł energii wzrasta. Można to zauważyć po liczbie ankiet, które wpłynęły do Urzędu Gminy Jastków. Na kolektory słoneczne wpłynęło ok. 900 ankiet, ognia fotowoltaiczne - ok. 400, zaś na piece na biomasę ok. 70.

Panele słoneczne

Służą do ogrzania ciepłej wody użytkowej. Zestaw składa się z paneli (ich ilość zależy od liczby osób zamieszkujących budynek), zasobnika na wodę oraz pełnego oprzyrządowania instalacji. W miesiącach letnich woda grzana jest dzięki promieniom słonecznym. Zauważalne różnice w ilości zużytej energii, a tym samym

mniej kwoty na fakturze to największa zaleta korzystania z instalacji solarnej.

Piece na biomasę

Kotły na pellet stają się coraz bardziej popularne ze względu na stałe obniżającą się cenę paliw, a także ze względu na swoją ekologiczność. Wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców Gmina Jastków będzie się ubiegać o dofinansowanie również na takie instalacje. Pellet to materiał opałowy wyprodukowany z odpadów drzewnych, tj. trocin, wiórków, zrębków. Piece na biomasę opalane pelletem składają się z automatycznego podajnika, dzięki któremu nie ma potrzeby codziennego dokładania opału. Dodatkowym plusem instalacji jest różno służące do spalania kawałków drewna.

Instalacje fotowoltaiczne

Nowością w tym roku jeśli chodzi o OZE są instalacje fotowoltaiczne. Zasadę ich działania można w skrócie opisać jako zamianę energii pozyskiwanej ze słońca na energię elektryczną prądu stałego, czyli potocznie - prąd. Podstawowymi elementami instalacji, dzięki którym możliwa jest wspomniana zamiana jest panel fotowoltaiczny i falownik. Dla instalacji domowych panele fotowoltaiczne umieszcza się z reguły na połaci dachu, która dla najbardziej efektywnego działania instalacji, powinna być skierowana na stronę południową. Falownik natomiast najlepiej umieścić w pobliżu głównej rozdzielni (tablicy elektrycznej) wewnątrz budynku lub na ścianie zewnętrznej, odpowiednio

go zabezpieczając przed działaniem czynników atmosferycznych.

Wyprodukowana dzięki instalacji fotowoltaicznej energia elektryczna może być wykorzystywana w dwojaki sposób. Można ją magazynować w specjalnych akumulatorach (system off-grid, tzn. tzw. wyspowy lub zamknięty), lub przekazywać wyprodukowany jej nadmiar do sieci energetycznej poprzez licznik dwukierunkowy (system on-grid, otwarty). Licznik dwukierunkowy zlicza energię elektryczną wyprodukowaną z instalacji fotowoltaicznej oraz pobraną z sieci. Rozliczanie z zakładem energetycznym następuje w okresach półrocznych, po zbilansowaniu energii zużytej i wprowadzonej do sieci. Najbardziej popularnym rozwiązaniem przy wykonywaniu instalacji fotowoltaicznych jest system on-grid, który nie ma akumulatorów, dzięki czemu niższy jest koszt inwestycji i eksploatacji. Nie jest potrzebna zmiana instalacji elektrycznej, ponieważ system fotowoltaiczny wpinamy do już istniejącej instalacji w budynku.

REGINA ABRAŃEK, REFERAT DS. OCHRONY ŚRODOWISKA, ROLNICTWA I OBSŁUGI LUDNOŚCI
MARIUSZ DANIEL, REFERAT DS. STRATEGII, INWESTYCJI I ROZWOJU

Grosz do grosza, a będzie kokosza

Odkładając nawet bardzo drobne kwoty, na przykład z comiesięcznego kieszonkowego, można kiedyś zbierać naprawdę dużą sumę.

Od 2008 roku w Szkole Podstawowej w Jastkowie działa Szkolna Kasa Oszczędności. Każdy uczeń może gromadzić na indywidualnej książeczce swoje oszczędności. Wychowawcy klas, w wyznaczonym dniu, przyjmują wpłaty od uczniów swojej klasy, a zebrane pieniądze opiekun SKO wpłaca do banku w Jastkowie. Jeżeli uczeń potrzebuje wypłacić swoje pieniądze, zgłasza to wychowawcy i następnego dnia otrzymuje swoje oszczędności. Wszystkie operacje są skrupulatnie zapisywane, tak aby nie zgubiła się żadna złotówka. Uczniowie mają książeczki indywidualne; wychowawcy - klasowe zeszyty wpłat; opiekun SKO zbiorczy zeszyt wpłat klasowych, karty wpłat indywidualnych oraz książeczkę SKO dla całej szkoły, a bank konto dla SP Jastków. Uczniowie sami nie mogą wpłacać ani wypłacać pieniędzy w banku, robi to tylko opie-

kun. Pieniądze zgromadzone na książeczce zbiorczej są oprocentowane. Zysk z oprocentowania przeznaczony jest na dofinansowanie wycieczek klasowych lub ważne potrzeby klasy.

W bieżącym roku szkolnym wszyscy uczniowie klas 1-6 mogą oszczędzać w SKO. Od wielu lat uczniowie klas pierwszych z okazji ślubowania, otrzymują od banku w Jastkowie książeczki z pierw-

szą wpłatą, na dobry początek, aby w ten sposób zachęcać najmłodszych do oszczędzania. Niestety nie udało się jeszcze namówić do tego wszystkich posiadaczy książeczek. Najbardziej w oszczędzanie angażują się uczniowie klas młodszych. W tym semestrze najwięcej pieniędzy zgromadziła klasa 3B.

Zachęcam wszystkich do oszczędzania, bo daje to korzyści zarówno indywidualne, jak i dla klasy. W ten sposób uczymy się rozsądnie wydawać swoje pieniądze, gospodarować zasobami i planować wydatki. Posiadacze oszczędności w SKO nie muszą męczyć rodziców potrzebami finansowymi, sami mogą zgromadzić fundusze na wycieczkę, czy wymarzone zakupy. Nawet mając kilka lat możemy sami zarabiać. Liczy się pomysł. Uczniowie systematycznie oszczędzający na koniec roku otrzymują nagrody rzeczowe finansowane przez bank, a każda oszczędzająca klasa wyjeżdżając na wycieczkę może otrzymać dofinansowanie w wysokości zależnej od jej wkładu.

BOŻENA DROZD

Usuwanie drzew i krzewów

Usuwanie drzew i krzewów w prywatnej nieruchomości podlega procedurze zgodnie z ustawą o ochronie przyrody. Musimy pamiętać, że niezbędne jest uzyskanie odpowiedniego zezwolenia, które wydaje wójt, burmistrz albo prezydent miasta.

Aby uzyskać zezwolenia na wycinkę drzew/krzewów należy:

- Złożyć wniosek o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew/krzewów. Wzór wniosku jest dostępny na stronie internetowej urzędu oraz bezpośrednio w urzędzie gminy, w Referacie ds. Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Obsługi Ludności, pokój nr 3. tel. (81) 50-22-909.

- Wykonać mapę, rysunek albo plan zagospodarowania działki, z zaznaczeniem drzew i krzewów przeznaczonych do wycinki, granic działki, budynków i innych obiektów budowlanych, istniejących lub projektowanych na tej działce.

- Uzupelnąć podpisy - jeżeli wnioskodawca nie jest właścicielem nieruchomości, niezbędna jest pisemna zgoda właściciela lub pełnomocnictwo. W przypadku, gdy drzewa lub krzewy rosną na granicy dwóch działek - niezbędna jest pisemna zgoda sąsiada.

Wycinanie drzew bez zezwolenia

Nie zawsze zachodzi konieczność uzyskania zezwolenia, ponieważ ustawa o ochronie przyrody przewiduje pewne zwolnienia. Bez stosownego zezwolenia można wyciąć:

- krzewy, których wiek nie przekracza 10 lat,
 - krzewy na terenach pokrytych roślinnością pełniącą funkcję ozdobną
 - drzewa, których obwód pnia na wysokości 5 cm nie przekracza:
 - 35 cm - w przypadku topoli, wierzb, kasztanowca zwyczajnego, klonu jesionolistnego, klonu srebrzystego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego,
 - 25 cm - w przypadku pozostałych gatunków drzew,
 - drzewa lub krzewy na plantacjach lub w lasach w rozumieniu ustawy o lasach;
 - drzewa lub krzewy owocowe, z wyłączeniem rosnących na terenie nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków lub na terenach zieleni,
 - drzewa lub krzewy, jeśli przeszkadzają w prowadzeniu akcji ratowniczej
 - drzewa lub krzewy stanowiące złomy lub wywroty i usuwanych przez:
 - jednostki ochrony przeciwpożarowej, jednostki sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej
- Uwaga!** Przed usunięciem drzew i krzewów

złamanych lub wyrwanych w wyniku działania czynników naturalnych (np. wichura, złamane przez bobra), wypadku lub katastrofy należy poinformować urząd gminy o powyższym fakcie, ponieważ możemy to zrobić dopiero po przeprowadzeniu oględzin przez pracownika urzędu

Prace ziemne oraz inne prace wykonywane ręcznie, z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu, przeprowadza się w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom.

Usunięcie gałęzi w wymiarze przekraczającym 30% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, w celu innym niż określony powyżej, stanowi uszkodzenie drzewa, a 50% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, w celu innym niż określony powyżej, stanowi zniszczenie drzewa.

Ustawa o ochronie przyrody przewiduje, że wójt, burmistrz albo prezydent miasta wymierza administracyjną karę pieniężną za usunięcie drzewa lub krzewu bez wymaganego zezwolenia lub bez zgody posiadacza nieruchomości oraz za zniszczenie spowodowane wykonywaniem prac w obrębie korony drzewa.

ANNA PĘDZERSKA - REFERATU OCHRONY ŚRODOWISKA, ROLNICTWA I OBSŁUGI LUDNOŚCI

Modernizacja gospodarstw rolnych

Od 31 marca do 29 kwietnia 2016 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa będzie przyjmowała wnioski o przyznanie pomocy na operacje typu "Modernizacja gospodarstw rolnych" w ramach poddziałania "Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych" finansowanego z budżetu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020.

Wsparcie można otrzymać na inwestycje związane z:

- rozwojem produkcji prosiąt - maksymalne dofinansowanie wynosi 900 tys. zł;
- rozwojem produkcji mleka krowiego - wysokość wsparcia może wynieść 500 tys. zł;
- rozwojem produkcji bydła mięsnego - wysokość wsparcia może wynieść 500 tys. zł;
- wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu, zwiększeniem skali, poprawą jakości produkcji, racjonalizacją technologii lub zwiększeniem wartości dodanej produktu - maksymalna kwota wsparcia nie może przekroczyć 500 tys. zł

Pomoc na "Modernizację gospodarstw rolnych" będzie przyznawana rolnikom w postaci dofinansowania poniesionych przez nich kosztów na realizację danej inwestycji. Wnioski o przyznanie pomocy będą przyjmowały oddziały regionalne ARiMR, właściwe ze względu na miejsce realizacji inwestycji. Można je również złożyć za pośrednictwem biura powiatowego ARiMR, należącego do takiego oddziału. Dokumenty aplikacyjne można składać osobi-

ście, przez upoważnioną osobę lub przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce pocztowej.

O pomoc mogą ubiegać się rolnicy posiadający gospodarstwa, których wielkość ekonomiczna mieści się w przedziale od 10 tys. euro do 200 tys. euro. Wyjątek od tej reguły stanowią rolnicy, którzy będą wspólnie składać wnioski o przyznanie dofinansowania na inwestycje w ramach programu "Modernizacja gospodarstw rolnych". Wówczas łączna wielkość ekonomiczna należących do nich gospodarstw musi wynieść co najmniej 15 tys. euro, a w roku, w którym zostanie złożony przez nich wniosek o wypłatę ostatecznej płatności, gospodarstwo każdego z nich osiągnie wielkość ekonomiczną przynajmniej 10 tys. euro. Złożone przez rolników wnioski zostaną

poddane ocenie punktowej. Suma uzyskanych punktów będzie decydowała o kolejności przysługiwania pomocy.

W terminie 90 dni od dnia zakończenia naboru wniosków zostaną opublikowane listy kolejności przysługiwania pomocy. W sumie będzie ich 22. Dla każdego z obszarów związanych z rozwojem produkcji zwierzęcej (rozwój produkcji prosiąt, rozwój produkcji mleka krowiego, rozwój produkcji bydła mięsnego) zostaną opublikowane po 2 listy (oddzielnie dla województwa mazowieckiego i oddzielnie dla pozostałych województw łącznie), a dla obszaru związanego z racjonalizacją technologii produkcji zostanie opublikowanych 16 list wojewódzkich.

WOJCIECH KNAZIUK - LUBELSKI OŚRODEK DO RADZTWA ROLNICZEGO W KOŃSKOWOLI

SEGREGUJEMY ŚMIECI – CHRONIMY ŚRODOWISKO

Informujemy, że w dniu 30 grudnia 2015 r. została zawarta nowa umowa na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Jastków. Przedsiębiorcą, który w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2016 roku zajmuje się wywozem odpadów na terenie gminy Jastków, wyłonił w drodze przetargu, jest Tonsmeier Wschód Sp. z o. o. ul. Komunalna 3, 24-100 Puławy. Usługa świadczona jest na dotychczasowych zasadach.

Odpady komunalne na terenie nieruchomości w zabudowie wielorodzinnej, tj. spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe zbierane są 2 razy w miesiącu zgodnie z poniższym harmonogramem.

HARMONOGRAM ODBIORU ODPADÓW KOMUNALNYCH ORAZ ODPADÓW ZBIERANYCH W SPOSÓB SELEKTYWNY NA I PÓŁROCZE 2016 ROKU W ZABUDOWIE WIELORODZINNEJ W MIEJSCOWOŚCI PANIEŃSZCZYŹNA I SNOPKÓW

Miesiąc:	Dzień wywozu:
Marzec	9, 23
Kwiecień	6, 20
Maj	4, 18
Czerwiec	6, 20

Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wnoszone są według złożonej deklaracji. Opłaty pobierane są od właścicieli nieruchomości kwartalnie, w terminie do ostatniego dnia każdego pierwszego miesiąca, następującego po kwartale, w którym istniał obowiązek ponoszenia opłaty, to jest: 1 rata- do 30 kwietnia 2016 r.; 2 rata- do 31 lipca 2016 r.

Możliwe jest dokonywanie wpłat miesięcznych lub jednorazowej wpłaty za pół roku 2016. Dla usprawnienia procesu przyjmowania wpłat z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi został wprowadzony System Identyfikacji Masowych Płatności, polegający na przyporządkowaniu każdemu płatnikowi indywidualnego rachunku bankowego, na który należy wpłacać wyłącznie opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Do każdego z płatników została dostarczona pisemna informacja o indywidualnym numerze rachunku bankowego. W razie jego nieotrzymania lub zagubienia, numer indywidualnego konta bankowego można uzyskać w Referacie Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Obsługi Ludności (pokój nr 5b) lub pod numerem telefonu 81 50-22-907.

W ramach tej opłaty firma świadcząca usługi odbioru odpadów na terenie

HARMONOGRAM ODBIORU ODPADÓW KOMUNALNYCH ORAZ ODPADÓW ZBIERANYCH W SPOSÓB SELEKTYWNY NA I PÓŁROCZE 2016 ROKU

	III	IV	V	VI
Panieńszczyzna, Jastków, Józefów – Pocięcha, Piotrawin	31	29	30	30
Marysin, Natalin, Smugi, Snopków	29	25	30	27
Tomaszowice, Tomaszowice Kol., Płusowice, Płusowice Kol., Barak, Dąbrowica, Dębówka	23	27	31	22
Moszna, Moszna Kol., Miłocin	3	11	5	2
Łuków, Ożarów, Wysokie, Moszenki, Sieprawki, Sieprawice, Sługocin	21	29	23	20

gminy wywozi z posesji odpady komunalne mieszane oraz selektywnie zebrane. Sелеktywna zbiórka w zabudowie jednorodzinnej prowadzona jest w systemie workowym, tj. jeżeli mieszkaniowiec nieruchomości zadeklaruje selektywną zbiórkę otrzymuje worki: żółty, niebieski i zielony. Sелеktywna zbiórka odpadów w budynkach wielolokalowych (blokowych) prowadzona jest w systemie zbiorczych pojemników. Poszczególne rodzaje posegregowanych odpadów należy wrzucać do zbiorczych pojemników odpowiedniej kolorystyki, które są ustawione w pobliżu danego budynku.

Do pojemnika/worka niebieskiego wrzucamy:

- kartony, tekturę, książki, gazety, zeszyty,
- kartonowe opakowania po produktach spożywczych, np. opakowanie po ryżu, kaszach, itp.:

Do pojemnika/worka żółtego wrzucamy:

- opakowania wielomateriałowe (kartony po mleku i napojach, opakowania tetra pak),
- puste butelki plastikowe po różnych napojach (np. typu PET), puste butelki plastikowe po kosmetykach i środkach czystości (np. po szamponach, płynach), plastikowe opakowania po żywności (np. kubki po jogurtach, margarynach), plastikowe koszyki po owocach, folie i torebki,
- opakowania stalowe i aluminiowe (puszki, pudełka, folie itp.)
- folia typu celofan (szechszczęca), np. folia po chipsach, wyrobach cukierniczych, makaronach
- folia bąbelkowa, folia tunelowa,
- płyty CD

Opakowania powinny być opróżnione z zawartości!

Do pojemnika/worka zielonego wrzucamy:

- szkło opakowaniowe: butelki szklane, słoiki szklane po napojach i żywności bez nakrętek i kapsli,
- szklane opakowania po kosmetykach

Nie można wrzucać szyb hartowanych, naczyń ze szkła nietłukącego (tzw. duraleksu) szkła zbrojonego, żarówek, lusterek, fajansu, porcelany!

Na terenie gminy Jastków funkcjonują dwa Punkty Sелеktywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, tzw. PSZOK w miejscowości Snopków i Tomaszowice. Do tych punktów można oddać odpady: meble i inne odpady wielkogabarytowe, stolarkę budowlaną, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady niebezpieczne wydzielone z odpadów komunalnych, popiół i żużel, odpady zielone ulegające biodegradacji (skoszona trawa, liście) oraz odpady budowlane – remontowe.

PSZOKI:

1. Oczyszczalnia ścieków w Snopkowie (trasa Lublin-Snopków) – czynny w II i IV czwartek miesiąca, od godz. 10 do 18.

2. Oczyszczalnia ścieków w Tomaszowicach (za szkołą podstawową) – czynny w I i III piątek miesiąca, od godz. 10 do 18

Jeżeli dzień otwarcia PSZOK-ów wypada w dzień świąteczny, to PSZOK-i są nieczynne (wyznaczone termin otwarcia „przepada”)

KOMPOSTOWANIE

W zabudowie jednorodzinnej dopuszcza się kompostowanie i wykorzystanie bioodpadów na własne potrzeby. W ciągu roku na działce zbiera się wiele odpadów roślinnych, które możemy z powodzeniem przeznaczyć na kompost. Dzięki kompostowaniu unikniemy konieczności wyrzucania lub palenia resztek roślinnych i niemal za darmo uzyskamy bardzo cenny nawóz, wzbogacający glebę w materię organiczną. Kompost, jaki stosujemy w naszych ogrodach, to nawóz organiczny wytwarzany głównie z odpadów roślinnych. Powstaje w wyniku tlenowego rozkładu resztek przez mikroorganizmy, czyli w procesie kompostowania w pryzmach kompostowych lub kompostownikach. Kompost stosowany w ogrodzie wzbogaca glebę w próchnicę, sprawia, że staje się ona przewiewna i pulchna. Jest bogatym źródłem materii organicznej i zarazem najtańszym materiałem do użyzniania gleby. W przeciwieństwie do nawozów mineralnych i obornika, kompost nie stwarza zagrożenia przenawożenia lub zatrucia środowiska. Stosowanie kompostu zalecane jest w amatorskich uprawach na działkach, w ogrodach przydomowych oraz w uprawach ekologicznych.

Metody kompostowania, czyli jak zrobić kompost

Decydując się na wyprodukowanie własnego kompostu na działce mamy do wyboru dwie podstawowe metody: kompostowanie w pryzmie i w kompostowniku. Kompostowanie w pryzmie jest nieco prostsze i nie zmusza nas do budowy lub zakupu kompostownika, dzięki czemu dodatkowo ograniczamy koszty związane z pozyskaniem materiału nawozowego. Z drugiej jednak strony uzyskanie kompostu z pryzmy trwa dość długo (przeważnie około 1,5 roku), a sama pryzma nie wygląda estetycznie, szczególnie w niewielkim ogrodzie przydomowym. Dlatego warto samo-

dzielnie wykonać kompostownik drewniany lub kupić gotowy pojemnik na kompost z tworzywa sztucznego. Zakładanie pryzmy z kompostem może odbywać się w zasadzie od wiosny do jesieni, gdy tylko temperatura jest dodatnia. Do założenia pryzmy wybieramy miejsce osłonięte od wiatru i zacienione. Zaletą kompostowników jest ich estetyka, utrzymanie kompostu w uporządkowanej formie oraz zabezpieczenie przed wiatrem i wysuszaniem przez promienie słoneczne. Szczególne zalety posiadają tzw. termokompostowniki. Wykonane najczęściej z tworzywa sztucznego, zapew-

niają izolację termiczną kompostu uzyskaną poprzez grube ścianki, natomiast dostęp powietrza do pryzmy jest możliwy poprzez system szczelin lub otworów napowietrzających. Zastosowanie termokompostownika może skrócić czas uzyskania kompostu nawet o 70%.

Jeżeli nie posiadamy kompostownika, na okres zimowy pryzmę okrywamy materiałem izolacyjnym. Jest to ważne, bo podczas rozkładu wzrasta temperatura pryzmy, co przyspiesza rozkład materii organicznej oraz pozwala niszczyć nasiona chwastów i niektóre czynniki chorobotwórcze. Aby możliwe było osiągnięcie odpowiedniej temperatury, pryzma powinna mieć objętość nie mniejszą niż 1m³, a najlepiej 2m³. Okrycie pryzmy na zimę pozwala zatem utrzymać korzystniejszą dla

procesów rozkładowych temperaturę również w tym okresie.

Co można dać na kompost?

Materiałami jakimi możemy się posłużyć są: zdrowe resztki roślinne, chwasty bez nasion, liście i popiół drzewny. Możemy też wykorzystać resztki jedzenia z naszego domu (obierki owoców i warzyw, fusy po herbacie). Do pryzmy dobrze jest również dodać nieco rozłożonego już kompostu zeszłorocznego, który będzie pełnił funkcję aktywatora. Możliwe jest też produkowanie kompostu jednolitego, np. z samych liści, jednak im bardziej zróżnicowany jest materiał z jakiego korzystamy, tym wartościowszy będzie kompost.

Co robić gdy kompost brzydko pachnie?

Przy przerabianiu kompostu warto zwrócić uwagę na wydostający się zapach. Jeżeli pachnie amoniakiem, to znaczy, że kompost zawiera zbyt dużo azotu, jeżeli zgniliymi jajkami - powinniśmy zapewnić lepsze napowietrzanie materiału kompostowego. Powinniśmy również zadbać, aby pryzma kompostowa była stale wilgotna - jeżeli weźmiemy próbkę do dłoni, to po jej ściśnięciu między palcami powinny pozostać krople wody, jednak woda nie powinna nadmiernie wyciekać.

Zastosowanie kompostu

Kompost stosuje się do nawożenia roślin ogrodowych, zarówno warzyw, drzew i krzewów owocowych, jak i roślin ozdobnych, a także do ściółkowania gleby pod roślinami. Może być stosowany jako składnik podłoża dla upraw warzyw oraz kwiatów rabatowych i doniczkowych. Najlepiej stosować go jesienią. Jeżeli jest w pełni dojrzały, wkopujemy go w glebę na głębokość około 30 cm. Jeżeli natomiast kompost nie jest jeszcze w pełni dojrzały, pozostawiamy go na okres zimy na powierzchni gleby, a wkopujemy dopiero wiosną.

RENATA MICHALAK – REFERAT OCHRONY ŚRODOWISKA, ROLNICTWA I OBSŁUGI LUDNOŚCI

Opłaty za odpady komunalne

Informujemy, iż w trosce o dokonywane przez mieszkańców gminy wpłaty, zostały uruchomione indywidualne konta bankowe dla opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Każdy właściciel nieruchomości zamieszkałej, który złożył deklarację otrzymał informację o indywidualnym numerze konta bankowego oraz terminach płatności. Oznacza to, że opłata za odpady komunalne zostanie bezpośrednio zaksięgowana na indywidualnym koncie. W przypadku nie otrzymania ww. informacji z indywidualnym kontem bankowym, prosimy o kontakt z Referatem Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Obsługi Ludności Urzędu Gminy Jastków pod numerem telefonu 81/50-22-907, lub osobiście ul. Chmielowa 3, pok. 5b.

REFERAT OCHRONY ŚRODOWISKA, ROLNICTWA I OBSŁUGI LUDNOŚCI

NIE SPALAJ ŚMIECI

DLACZEGO?

Proces spalania śmieci w paleniskach domowych lub w ognisku na wolnym powietrzu przebiega w zbyt niskich temperaturach (ok. 200°C - 500°C) w stosunku do spalarni odpadów (ok. 1 200°C) i z tego powodu dochodzi wówczas do emisji substancji bardzo szkodliwych dla ludzi i środowiska.

Chorobotwórcze substancje przedostają się do otoczenia, opadają na glebę, pola uprawne i wodę, przedostają się do sieci wodnej i dalej do łańcucha pokarmowego.

Następnie wraz z pożywieniem (produkty mięsne, mleczarskie, rybne), z wdychanym powietrzem, związki te dostają się do naszego organizmu. Większość z nas o tym nie wie, gdyż substancje te są niewidoczne i bezwonne.

CZYM TO GROZI?

Najgroźniejsze związki powstające podczas spalania śmieci to dioksyiny i furany, które nieodwracalnie niszczą zdrowie, powodują nowotwory płuc i wątroby, uszkadzają płód i strukturę kodu genetycznego oraz mają działanie alergiczne.

Związki te to jedne z najsilniejszych trucizn, jakie zna ludzkość. Ich działanie toksyczne polega na podstępny, bo powolnym, ale niezwykle skutecznym uszkadzaniu rozmażających się komórek w organizmach żywych.

Dioksyiny to jedna z najbardziej toksycznych substancji na świecie - 10.000 razy bardziej toksyczna od cyjanku potasu

*To nie liście i nie listki,
Nie listeczki jeszcze nawet -
To obłoczek przeźroczysty,
Pożłocicie zielonawy.*

*Jeśli jest gdzieś leśne niebo,
On z leśnego nieba spłynął,
Śród ogrodu zdziwionego
Tuż nad ziemią się zatrzymał.*

*Ale żeby mógł zzielenieć,
Z brzozą się prawdziwą zmierzyć,
Ściemnieć, smugę traw ocienić -
- Nie, nie mogę w to uwierzyć.*

Julian Tuwim